

RAPPORT

Aanbestedingsleidraad Zonneparken Leeuwarden Vrij-Baan

Concessieopdracht en overeenkomst van opstal
Projectnummer 16 – 40 – ZP

Klant: Provincie Fryslân

Referentie: Aanbestedingsleidraad Zonneparken Leeuwarden Vrij-Baan

Versie: 03/Finale versie

Datum: 22-7-2016

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Postbus 1132
3800 BC Amersfoort
Netherlands
Transport & Planning
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Aanbestedingsleidraad Zonneparken Leeuwarden Vrij-Baan

Ondertitel: Aanbestedingsleidraad 16-40-ZP
Referentie: Aanbestedingsleidraad Zonneparken Leeuwarden Vrij-Baan
Versie: 03/Finale versie
Datum: 22-7-2016
Projectnaam: Zonneparken Leeuwarden Vrij-Baan
Projectnummer: 16-40-ZP
Auteur(s): Ylva Emonds

Opgesteld door: Ylva Emonds

Gecontroleerd door: Mark de Groot

Datum/Initialen:

Goedgekeurd door: Cuno Grootsholten

Datum/Initialen:

Classificatie

Open

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The quality management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001, ISO 14001 and OHSAS 18001.

Inhoud

1	De aanbesteding	1
1.1	Doelstelling voorliggend document	1
2	De opdracht	2
2.1	Inleiding	2
2.2	Organisatie	3
2.3	Juridisch kader	3
2.4	Planning aanbestedingsprocedure	3
2.5	Correspondentie	4
2.6	Criteria beste prijs-kwaliteit verhouding	5
3	Omschrijving van de opdracht	6
3.1	Globale omschrijving van de werkzaamheden	6
3.2	Specifieke kenmerken van de verschillende zonneparken	6
3.2.1	Concessieovereenkomst De Zwette en Drachtsterweg (Percelen 1 en 2)	6
3.2.2	Overeenkomst tot vestiging opstalrecht Hemriksein (Perceel 3)	11
3.2.3	Social Return on Investment (SROI)	12
3.3	Overige uitvoeringsvoorwaarden	13
3.4	Motivering in het kader van de aanbestedingswet	13
3.5	Globale planning werkzaamheden	14
4	Contractdocumenten	15
5	Aanbestedingsprocedure	16
5.1	Inlichtingen	16
5.2	Bezoek aan de locaties	17
5.3	Inschrijven	17
5.4	Beoordeling	18
5.5	Opdrachtverlening	18
6	Eisen aan de inschrijving	19
6.1	Indiening inschrijving	19
6.2	Verklaring bestuurder omtrent rechtmatigheid inschrijving (Model K)	20
6.3	Inschrijving in combinatie of met onderaanneming	20
6.3.1	Inschrijving door samenwerkingsverband (combinatie)	20
6.3.2	Inschrijving met beroep op onderaannemers	20
6.3.3	Eenmaal inschrijven (door ondernemingen behorende tot hetzelfde concern)	21
6.4	Uitsluitingsgronden	21

6.4.1	Gronden met betrekking tot insolventie, belangenconflicten of	22
6.4.2	Bewijsmiddelen uitsluitingsgronden	23
6.5	Geschiktheidseisen	24
6.5.1	Eisen met betrekking tot financiële en economische draagkracht	24
6.5.2	Eisen met betrekking tot technische en beroepsbekwaamheid	24
6.6	Gunningscriteria	25
6.6.1	Inschrijvingssom	25
6.6.2	Plan van aanpak	26
7	Beoordelingsprocedure	31
7.1	Beoordelingsprocedure	31
7.2	Gunningsmethode	31
7.2.1	Beoordelingscommissie	31
7.3	Toets op volledigheid	32
7.3.1	Beoordeling kwaliteit	32
7.4	Bepaling van de fictieve inschrijvingsprijs	36
8	Overige voorwaarden	37
8.1	Toepasselijk recht	37
8.2	Geen plicht tot gunning	37
8.3	Voertaal	37
8.4	Inschrijvingsvergoeding	37
8.5	Tussentijdse beëindiging	37
8.6	Akkoordverklaring	37
8.7	Overige voorwaarden voor inschrijving	38
8.8	Geheimhouding	38
8.9	Klachtenregeling	38

Bijlagen

BIJLAGE 1a	Inschrijfbiljet De Zwette (Perceel 1)
BIJLAGE 1b	Inschrijfbiljet Drachtsterweg (Perceel 2)
BIJLAGE 1c	Inschrijfbiljet Hemriksein (Perceel 3)
BIJLAGE 2	Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument) (los bijgevoegd)
BIJLAGE 3	Formulier referentie gegevens
BIJLAGE 4	Bewijsstukken ondernemingen behorende tot hetzelfde concern
BIJLAGE 5	Model K- Verklaring bestuurder omtrent rechtmatigheid inschrijving
BIJLAGE 6	Model Concessieovereenkomst De Zwette en Drachtsterweg (los bijgevoegd)
BIJLAGE 7	Model Opstalovereenkomst De Zwette (los bijgevoegd)
BIJLAGE 8	Model Opstalovereenkomst Drachtsterweg (los bijgevoegd)
BIJLAGE 9	Model Opstalovereenkomst RVB (los bijgevoegd)
BIJLAGE 10	Algemene erfpachtsvoorwaarden materieel beheer Rijkswaterstaat Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf (RVOB) 2009 (los bijgevoegd)
BIJLAGE 11	Vraagspecificatie De Zwette (los bijgevoegd)
BIJLAGE 12	Vraagspecificatie Drachtsterweg (los bijgevoegd)
BIJLAGE 13	Vraagspecificatie Hemriksein (los bijgevoegd)
BIJLAGE 14	Omgevingsvergunning De Zwette d.d. 31 oktober 2014 met kenmerk 11003099 (los bijgevoegd)
BIJLAGE 15	Omgevingsvergunning Hemriksein d.d. 31 oktober 2014 met kenmerk 11002772 (los bijgevoegd)
BIJLAGE 16	Model huurovereenkomst van het RVB (los bijgevoegd)
BIJLAGE 17	Voorwaarden Social Return Gemeente Leeuwarden (los bijgevoegd)
BIJLAGE 18	Concept Nota van Inlichtingen (los bijgevoegd)
BIJLAGE 19	Format verklaring beroep op bekwaamheid derde (los bijgevoegd)
BIJLAGE 20	Afschrift brief RVO d.d. 4 juli 2016 (los bijgevoegd)
BIJLAGE 21	Schetsen Zonnepark Drachtsterweg (los bijgevoegd)

1 De aanbesteding

1.1 Doelstelling voorliggend document

Voorliggende aanbestedingsleidraad is opgesteld in het kader van de Europese openbare aanbestedingsprocedure die wordt gehouden voor de aanbesteding van:

- 1) de concessieopdracht voor diensten als omschreven in hoofdstuk 3; en
- 2) de overeenkomst van opstal zoals omschreven in hoofdstuk 3.

De doelstelling van deze aanbestedingsleidraad is onder andere als volgt:

- het informeren van geïnteresseerde marktpartijen over de inhoud van de opdracht en het project;
- een beschrijving van de procedure en voorwaarden om te komen tot gunning;
- een beschrijving van de wijze van inschrijven en de voorwaarden daarvan voor de gegadigden;
- een beschrijving van de wijze waarop de inschrijvingen worden beoordeeld.

2 De opdracht

2.1 Inleiding

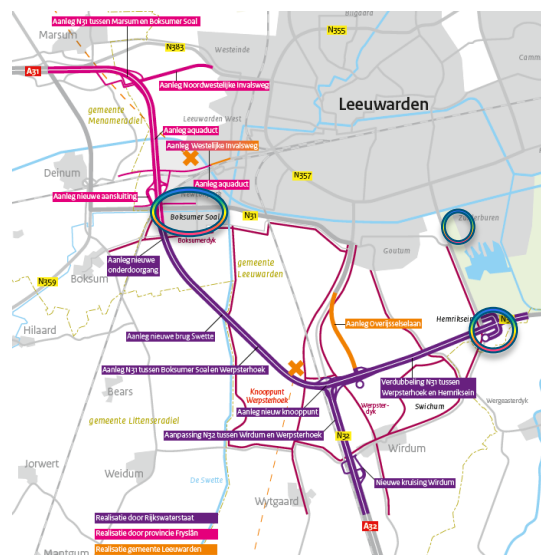
Het Rijk, de provincie Fryslân en gemeente Leeuwarden werken samen aan de realisatie van infrastructurele projecten in en rond de stad Leeuwarden. Dit doen zij in het kader van het programma Leeuwarden Vrij-Baan.

De programmaorganisatie Leeuwarden Vrij-Baan heeft duurzaamheid hoog in het vaandel. Eén van de ambities van Leeuwarden Vrij-Baan is de realisatie van zonneparken langs de Haak om Leeuwarden en de invalswegen met het doel om de nieuwe infrastructuur energieneutraal te maken.

Daartoe heeft Leeuwarden Vrij-Baan een aantal concrete locaties op het oog. De locaties voor de zonneparken zijn:

- 3) Locatie Hendrik Algraweg / Newtonpark IV (hierna: 'de Zwette') (Perceel 1)
- 4) Locatie Drachtsterweg (Perceel 2)
- 5) Locatie Hemriksein (Perceel 3)

Voor de zonneparken De Zwette en Hemriksein is in november 2014 SDE+ fase 6 aangevraagd. Deze SDE+ subsidie is toegekend. Voor het zonnepark Drachtsterweg is geen SDE+ aangevraagd. Voor het Zonnepark Drachtsterweg is eenmalig een bedrag van € 90.000 ten behoeve van de exploitant beschikbaar vanuit een parallel lopend project, het project Verdiepte Ligging en Aquaduct Drachtsterweg.

Leeuwarden Vrij-Baan wil de realisatie en exploitatie van de zonneparken De Zwette, Drachtsterweg en Hemriksein uit handen geven aan één exploitant.

De aanbesteding betreft in totaal drie (3) percelen. Gegadigden dienen voor alle drie percelen een inschrijving in te dienen. De opdracht betreft het exploiteren van de zonneparken De Zwette (Perceel 1) en Drachtsterweg (Perceel 2) in de vorm van een concessieopdracht voor diensten in opdracht van de gemeente Leeuwarden. De opdracht omvat de integrale exploitatie – en in dat verband (verder) ontwerpen, realiseren, beheren, in stand houden, onderhouden, exploiteren en al hetgeen daarmee verband houdt – van de zonneparken door en voor rekening van de exploitant.

Daarnaast krijgt de winnende gegadigde het recht het zonnepark Hemriksein (Perceel 3) te ontwerpen, realiseren, beheren, in stand te houden, te onderhouden en te exploiteren. Dit onderdeel van de werkzaamheden wordt echter niet in de vorm van een concessieopdracht voor diensten uitgevraagd. Dit onderdeel betreft een overeenkomst tot vestiging van een opstalrecht, waarop de “Algemene erfpachtsvoorwaarden materieel beheer Rijkswaterstaat Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf (RVOB) 2009 (bijlage 9) van toepassing zijn.

Het voorgaande betreft een korte omschrijving van het project. Een en ander wordt nader uitgewerkt in hoofdstuk 3 van deze aanbestedingsleidraad en in de contractdocumenten. Bij eventuele

tegenstrijdigheden tussen voorgaande omschrijving en de contractdocumenten, zijn deze contractdocumenten leidend.

2.2 Organisatie

De Provincie Fryslân – een aanbesteder in de zin van artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012 (AW 2012) – treedt in deze aanbesteding op als aanbesteder namens de gemeente Leeuwarden en het Rijksvastgoedbedrijf. De Provincie laat zich hierbij bijstaan door HaskoningDHV Nederland B.V. (hierna te noemen: “Royal HaskoningDHV”).

De gemeente Leeuwarden is opdrachtgever voor de concessieopdracht voor diensten ten aanzien van de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg. De model concessieovereenkomst maakt als **bijlage 6** deel uit van deze aanbestedingsleidraad. Daarnaast verleent zij ten aanzien van deze gronden aan de opdrachtnemer een opstalrecht. De model opstalovereenkomst De Zwette en de model opstalovereenkomst Drachtsterweg maken respectievelijk als **bijlagen 7 en 8** deel uit van deze aanbestedingsleidraad.

Het Rijksvastgoedbedrijf (hierna te noemen: “RVB”) sluit de overeenkomst tot vestiging van opstalrecht voor zonnepark Hemriksein. De model opstalovereenkomst van het RVB maakt als **bijlage 8** deel uit van deze aanbestedingsleidraad.

2.3 Juridisch kader

Onderhavige aanbesteding betreft een openbare Europese procedure waarop Afdeling 1.2.2, alsook Deel 2A van de Aanbestedingswet 2016 van toepassing is. Daarnaast wordt Hoofdstuk 16 van het ARW 2016 van toepassing verklaard op deze aanbesteding, alsook de in deze Aanbestedingsleidraad genoemde individuele bepalingen uit Hoofdstuk 2 van het ARW 2016

2.4 Planning aanbestedingsprocedure

De planning van de aanbesteding is als volgt:

Omschrijving	Uiterste datum en tijd
Verzending aankondiging op TenderNed	22 juli 2016
Indienen vragen (per e-mail)	uiterlijk 10 augustus 2016 om 12.00 uur
Aanmelding voor bezoek aan locaties	uiterlijk 10 augustus 2016 om 12.00 uur
1 ^e Nota van Inlichtingen (Nvl)	19 augustus 2016
Bezoek aan de locaties	24 augustus 2016 van 9.00 – 12.30 uur
Indienen vragen (per e-mail)	uiterlijk 9 september 2016 om 12.00 uur
2 ^e Nota van Inlichtingen (Nvl)	16 september 2016
Uiterste termijn voor inschrijving	30 september 2016 vóór 12.00 uur
Mededeling van de gunningsbeslissing	2 november 2016
Rechtsbeschermingsperiode	2 t/m 22 november 2016
Definitieve gunning	23 november 2016

Gegadigden kunnen aan de bovenstaande planning geen rechten ontleen. De aanbesteder zal de grootst mogelijke zorg besteden om de planning te halen maar behoudt zich het recht voor de planning te wijzigen.

Opdrachtgevers streven ernaar de respectievelijke overeenkomsten te sluiten binnen een periode van uiterlijk 2 maanden na definitieve gunning.

2.5 Correspondentie

Behoudens inschrijving dient alle communicatie met betrekking tot deze aanbesteding langs elektronische weg – per e-mail – schriftelijk plaats te vinden en te worden gericht aan:

Contactpersoon	Y.M. Emonds
E-mailadres	ylva.emonds@rhdhv.com

Zulks onder vermelding van contract/dossiernummer: “16-40-ZP - Aanbesteding Zonneparken Leeuwarden Vrij-Baan”.

Op enigerlei andere wijze communiceren en/of corresponderen met (medewerkers van) de aanbesteder over deze aanbestedingsprocedure, kan leiden tot uitsluiting van de aanbestedingsprocedure.

Deze aanbestedingsleidraad is met zorg samengesteld. Indien deze aanbestedingsleidraad volgens de gegadigde onjuistheden en/of onduidelijkheden bevat, dan wel incompleet werd ontvangen of

tegenstrijdigheden met overige documenten bevat, dient de gegadigde dit ter gelegenheid van de inlichtingen als bedoeld in paragraaf 5.1, dan wel indien die onjuistheid etc. eerst blijkt uit de 2^e NvI, uiterlijk 12 dagen voor de uiterste datum van inschrijving, per e-mail, met opgave van reden aan de aanbestedder kenbaar te maken door gebruik te maken van de in deze paragraaf van deze aanbestedingsleidraad opgenomen e-mail adres. Als een gegadigde niet tijdig op de voorgeschreven wijze de aanbestedder aldus heeft geattendeerd, heeft die gegadigde daarmee ieder recht jegens de aanbestedder verwerkt voor zover verband houdend met de vermeende onjuistheid of onregelmatigheid.

2.6 Criteria beste prijs-kwaliteit verhouding

De inschrijving op de opdracht is op basis van het criterium 'beste prijs-kwaliteit verhouding'. Voor de wijze waarop aanbestedder invulling heeft gegeven aan het criterium 'beste prijs-kwaliteit verhouding' wordt verwezen naar paragraaf 6.6 en hoofdstuk 7 van deze aanbestedingsleidraad.

3 Omschrijving van de opdracht

Dit hoofdstuk geeft een korte (nadere) beschrijving van de opdracht en een indicatie van de werkzaamheden die dienen te worden verricht. Aan deze opsomming van werkzaamheden alsook de daarmee gemoeide planning, kunnen geen rechten worden ontleend.

3.1 Globale omschrijving van de werkzaamheden

De werkzaamheden ter zake de exploitatie van de zonneparken Leeuwarden Vrij-Baan omvatten alle diensten die verband houden met en noodzakelijk zijn voor het in exploitatie brengen en houden van de zonneparken, waaronder in ieder geval:

- Ontwerpen financiering, realisatie, exploitatie, beheer en onderhoud en demontage van de zonneparken voor eigen rekening en risico;
- Nakomen verplichtingen uit SDE+ beschikkingen (**Annex A2** van de respectievelijke Vraagspecificaties) en vrijwaren van de respectievelijke opdrachtgevers van eventuele aanspraken van derden;
- Aanvragen benodigde vergunningen (voor zover nog niet aanwezig of noodzakelijk als gevolg van aanpassingen in het ontwerp);
- Terugbrengen gronden in oorspronkelijke staat bij einde overeenkomst;
- Sluiten contract met energiemaatschappij en/of andere afnemers;
- Zorgen voor netaansluiting en dragen van de betreffende (aansluit)kosten.

Alle te verrichten diensten, inclusief de noodzakelijke werken en leveringen, vinden plaats door en voor rekening van de exploitant, tenzij in onderstaande paragraaf 3.2 anders is aangegeven. De opdrachtgever verstrekt geen financiële bijdrage(n) aan de exploitant ter zake de exploitatie, met uitzondering van een financiële bijdrage terzake het zonnepark Drachtsterweg (zie hierna paragraaf 3.2). De vergoeding voor de exploitatie van de zonneparken komt geheel uit de verkoop van stroom aan derden. De andere inkomsten van de exploitant vormt de te verkrijgen bijdrage op grond van de subsidieregeling SDE+ (zie hierna paragraaf 3.2).

3.2 Specifieke kenmerken van de verschillende zonneparken

Hieronder zijn per afzonderlijk zonnepark specifieke kenmerken en eisen beschreven.

3.2.1 Concessieovereenkomst De Zwette en Drachtsterweg (Percelen 1 en 2)

Ten aanzien van de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg wordt een concessieovereenkomst gesloten met een looptijd van 20 jaar. Deze overeenkomst kan door de gemeente, op verzoek van en in overleg met de exploitant, met een periode van 5 jaar worden verlengd. De gemeente Leeuwarden is eigenaar van de gronden. Aan de exploitant wordt door de gemeente een recht van opstal verstrekt voor beide zonneparken. De model opstalovereenkomst De Zwette en de model opstalovereenkomst Drachtsterweg maken respectievelijk als bijlagen 7 en 8 deel uit van deze aanbestedingsleidraad. Voorafgaand aan het vestigen van de respectievelijke opstalrechten wordt door partijen de nul-situatie opgenomen en vastgelegd in een proces-verbaal. Eventueel te verrichten bodemonderzoek komt voor rekening van de gemeente Leeuwarden.

Aanbesteder en opdrachtgevers hechten ten aanzien van de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg waarde aan participatie van omwonenden en lokale bedrijven. Daarnaast hechten aanbesteder en opdrachtgevers ten aanzien van deze zonneparken waarde aan het nakomen van verplichtingen t.a.v. social return.

De Zwette (Perceel 1)

Er is voor het zonnepark De Zwette een omgevingsvergunning verkregen d.d. 31 oktober 2014 met kenmerk 11003099. Deze is aan de aanbestedingsleidraad gehecht als **bijlage 14**. Deze vergunning vormt het kader voor de werkzaamheden van de exploitant. Indien de gegadigde c.q. exploitant afwijkt van de omgevingsvergunning, dient hij zelf – voor zover vereist en voor eigen rekening en risico – een nieuwe omgevingsvergunning aan te vragen.

Voor het zonnepark De Zwette is SDE+ fase 6 (2014) verkregen. De SDE+ beschikking d.d. 8 mei 2015 t.a.v. de Zwette is als **Annex A2** gevoegd aan de Vraagspecificatie De Zwette (**bijlage 11 van de aanbestedingsleidraad**). De SDE+ beschikking staat op naam van de gemeente Leeuwarden. RVO heeft als subsidieverstrekker toegezegd mee te werken aan overdracht van de SDE+ beschikking, echter nadat het zonnepark is gerealiseerd. Dit is door RVO bevestigd per brief d.d. 4 juli 2016 (**bijlage 20**). De deadline voor het in productie nemen van de zonne-installatie is 8 mei 2018 (op grond van de SDE+ beschikking De Zwette).

De opbrengst voor het recht van opstal dient minimaal € 1.500,- per beschikbaar gestelde ha. per jaar, excl. btw te bedragen. Dit bedrag zal jaarlijks en voor het eerst 1 jaar na de Startdatum worden geïndexeerd aan de hand van de 'consumentenprijsindex (CPI) alle huishoudens' op de meest recente tijdsbasis zoals dit cijfer wordt gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Aanbesteder wijst erop dat de mogelijkheid bestaat van het aanvragen van financiering bij het Fûns Skjinne Fryske Energzy (FSFE) Zie voor meer informatie de website: www.fsfe.frl.

De beveiliging / afsluiting van het park moet door exploitant zelf worden geregeld en betaald. Daarnaast moet de exploitant zelf de netaansluiting verzorgen en draagt daar ook de (aansluit)kosten voor. Na afloop van de concessie moet de locatie weer in oorspronkelijke staat worden teruggebracht.

Voor een volledig beeld van de eisen en kenmerken van het zonnepark De Zwette zij verwezen naar de in Hoofdstuk 4 van deze Aanbestedingsleidraad genoemde contractdocumenten.

Drachtsterweg (Perceel 2)

Voor het zonnepark Drachtsterweg is geen SDE+ aangevraagd. Het bestemmingsplan dient nog te worden gewijzigd en de omgevingsvergunning is nog niet aangevraagd. Voor het Zonnepark Drachtsterweg is eenmalig een bedrag van € 90.000 ten behoeve van de exploitant beschikbaar vanuit het project Verdiepte Ligging en Aquaduct Drachtsterweg. Dit bedrag wordt aan exploitant betaald, nadat het zonnepark geheel is opgeleverd en in productie is genomen.

Het ontwerp voor zonnepark Drachtsterweg is belangrijk. De gemeente Leeuwarden en de ondernemersvereniging Goutum Zuiderburen hechten er waarde aan dat het ontwerp een eyecatcher is. Vanuit de ondernemersvereniging kan hiervoor een financiële bijdrage ter beschikking worden gesteld tussen € 14.000 en € 64.000, afhankelijk van het uiteindelijke ontwerp voor het zonnepark Drachtsterweg. Dit bedrag geldt als een tegemoetkoming in de kosten van het bijzondere

ontwerp. Dit bedrag wordt, indien er overeenstemming is bereikt over een bijzonder ontwerp, aan de exploitant betaald na het in productie nemen van het zonnepark Drachtsterweg.

Hieronder is de achtergrond en de procedure om te komen tot een bijzonder ontwerp nader beschreven.

Procedure beschrijving bijzonder ontwerp Drachtsterweg

In een parallel lopend project, het project Verdiepte Ligging en Aquaduct Drachtsterweg, is al vroeg in het project besloten deze weg zo duurzaam mogelijk te realiseren en energieneutraal te maken in het gebruik. Het gebruik omvat de energievraag van verlichting, pompen, gemalen en andere installaties die tijdens de gebruiksfase nodig zijn. Eenzelfde hoeveelheid energie kan worden opgewekt op de locatie zonnepark Drachtsterweg. Door net zoveel op te wekken als de weg nodig heeft, zonder deze direct aan elkaar te koppelen, is de weg voor het project energieneutraal.

Door het realiseren van de zonneparken De Zwette en Hemriksein wordt al zoveel zonne-energie opgewekt dat niet alleen de Haak om Leeuwarden, maar ook de invalswegen (waaronder de Drachtsterweg) energieneutraal in het gebruik zijn. Dit biedt ruimte om op de locatie Drachtsterweg iets speciaals te doen. Uit contact met de Ondernemersvereniging Goutum Zuiderburen (hierna: Ondernemersvereniging) kwam een duidelijke wens om dit zonnepark een bijzondere vormgeving te geven, die zichtbaar is vanaf de Drachtsterweg. De gemeente Leeuwarden werkt bovendien hard aan haar ambitie om op termijn onafhankelijk te worden van fossiele brandstoffen. Zij ziet een bijzondere vormgeving als middel om de omgeving, zowel bewoners als bedrijven, te inspireren om zelf ook duurzame energie te gaan opwekken – iets wat hard nodig is om de ambitie om onafhankelijk te worden van fossiele brandstoffen te kunnen halen.

Uit een kort ontwerptraject tussen projectteam Verdiepte Ligging en Aquaduct Drachtsterweg en Ondernemersvereniging zijn drie schetsontwerpen gekomen. De exploitant voor de realisatie Zonneparken Haak om Leeuwarden dient de hieronder vastgelegde procedure te doorlopen met gemeente en Ondernemersvereniging om te komen tot een definitief bijzonder ontwerp. Aan de realisatie van dit bijzondere ontwerp draagt de Ondernemersvereniging, mits akkoord met het definitieve ontwerp, € 14.000 tot maximaal € 64.000 bij. Dit is puur een bijdrage voor de investeringskosten van het bijzondere ontwerp, niet voor proceskosten. Dit bedrag wordt niet betaald, indien geen overeenstemming wordt bereikt over een bijzonder ontwerp en de exploitant het zonnepark Drachtsterweg zal realiseren op basis van het door hem ingediende VO (zie ook paragraaf 6.6.2), het referentieontwerp en de eisen van de Vraagspecificatie Drachtsterweg (**bijlage 12**). De financiële bijdrage van € 90.000 vanuit het project Verdiepte Ligging en Aquaduct Drachtsterweg is hoe dan ook beschikbaar. Er wordt aan exploitant geen tegemoetkoming verstrekt voor zijn inspanningen voortvloeiend uit deze procedure.

De gemeente Leeuwarden bepaalt of de procedure leidt tot een voldoende bijzonder ontwerp. Daarmee is zij degene die bepaalt of de procedure succesvol is. Haar besluit is mede gebaseerd op de stem van de Ondernemersvereniging. Indien de procedure tot het komen tot een bijzonder ontwerp voor Drachtsterweg niet succesvol is, dient de exploitant ter zake het zonnepark Drachtsterweg te realiseren op basis van het Voorlopig Ontwerp uit de Inschrijving en de eisen van de Vraagspecificatie Drachtsterweg (**bijlage 12**).

Doel: een **eyecatcher** realiseren op de locatie zonnepark Drachtsterweg, die energieopbrengst, bijzondere vormgeving en zichtbaarheid combineert.

Kaders: landschappelijk goed inpasbaar, het bijzondere ontwerp dient 'één te worden met zijn omgeving'. Contextuele kunst, in aansluiting op de plek en op de thema's die de gemeente uitdraagt: keramiek, media (informatief), graffiti art en water. Het dient iets te vertellen / uit te beelden. Géén cliché beeld of herhaling van een facet uit een andere stad. Géén reclame-uitingen.

Centrale rollen: geselecteerde gegadigde trekt het proces en is verantwoordelijk voor effectief en spoedig doorlopen ervan. Gemeente Leeuwarden (vertegenwoordigd vanuit projectteam Verdiepte Ligging en Aquaduct Drachtsterweg) besluit over het al dan niet succesvol doorlopen van de procedure en daarmee de definitieve instemming met het bijzondere ontwerp. Daarnaast is gemeente bevoegd aangaande de verlening van de vergunning en de daarbij benodigde planologische wijziging. Het bestuur van de Ondernemersvereniging heeft een medebepalende stem in de besluitvorming over procedure en ontwerp. Bestuur Ondernemersvereniging legt alleen bij succesvolle procedure het bijzonder ontwerp voor tijdens de ledenvergadering, met de vraag of zij daar een bijdrage voor beschikbaar mag stellen.

Ter inspiratie en richtinggevend zijn de drie schetsontwerpen uit het voortraject opgenomen als **bijlage 21** van deze aanbestedingsleidraad. Een uitgebreidere briefing in de vorm van een PowerPoint presentatie wordt na het sluiten van de concessieovereenkomst beschikbaar gesteld aan de exploitant.

De stappen van de procedure tot het komen tot een bijzonder ontwerp voor Drachtsterweg zijn weergegeven in onderstaande tabel. De gegadigde verbindt zich er met het doen van een inschrijving toe actief mee te werken aan onderstaande procedure en de hierin beschreven stappen te ondernemen. De stappen voorzien van een * vormen go/no go momenten in het proces.

	Stap in het proces	Werkvorm	Tijdspad	Toelichting
Stap 0.	Eigen schetsontwerpen o.b.v. briefing en bijlage 21 van de aanbestedingsleidraad	Door exploitant	Vóór werksessie (stap 1) gereed.	Doel van deze stap is de werksessie in te gaan met niet alleen de huidige schetsen, maar ook de eigen gedachten en ideeën van de exploitant. Met als resultaat een efficiëntere sessie.
Stap 1.	Selectie voorkeursvariant	Werksessie	Binnen 2 weken na definitieve gunning.	• Toelichting op huidige denklijnen en schetsontwerpen door gemeente en Ondernemersvereniging. • Reactie exploitant op denklijnen en schetsontwerpen, introductie eigen schetsen. • Gezamenlijke schetssessie, o.l.v. ontwerper van exploitant, gericht op verder uitwerken schetsen tot concrete varianten. • Eerste verwachtingen vanuit exploitant over wat mogelijk is binnen gegeven tijdsplanning en budget. • Bepalen gezamenlijke voorkeursvariant van gemeente, Ondernemersvereniging en exploitant. <i>Resultaat: selectie voorkeursvariant (schetsontwerp)</i>

Stap 2.	Uitwerken voorkeursvariant tot VO	Door exploitant	Max 4 weken	Schetsontwerp wordt door exploitant uitgewerkt tot een Voorlopig Ontwerp (VO) met energieopbrengst en financiële raming. <i>Resultaat:</i> uitgewerkt VO dat inclusief bijlagen opgestuurd is naar gemeente en Ondernemersvereniging.
	<i>Parallel aan het uitwerken van de voorkeursvariant, stemmen gemeente en Ondernemersvereniging met hun respectievelijke achterbannen af of deze voorkeursvariant 'op de goede weg zit' voor een akkoord in stap 5.</i>			
*Stap 3.	Toetsing VO	Door gemeente	Max 2 weken na ontvangst	- Gemeente laat VO, berekening energieopbrengst en financiële raming toetsen. - Ondernemersvereniging stuurt eigen reactie aan gemeente. <i>Resultaat:</i> toetsingsresultaten door gemeente samengevoegd en toegestuurd aan exploitant.
Stap 4.	Bespreken VO en bijbehorende stukken	Werksessie	Afspraak te plannen bij versturen VO	- Gezamenlijk bespreken toetsing. - Bepalen eventuele wijzigingen. <i>Resultaat:</i> gezamenlijke vaststelling VO en door te voeren wijzigingen naar DO en UO.
*Stap 5.	Een ledenraadpleging vindt plaats door Ondernemersvereniging. VO met vervolgsafspraken inclusief financiële raming (met benodigde bijdrage van ondernemersvereniging) en energieopbrengst worden voorgelegd. Leden bepalen of benodigde bijdrage definitief wordt verstrekt.			
*Stap 6.	Vastleggen afspraken t.a.v. verdere proces DO en UO en uitvoering	Exploitant, gemeente en Ondernemersvereniging	Binnen 2 weken na werksessie (stap 4)	Partijen spreken onderling de stappen en acties van het verdere proces af. <i>Resultaat:</i> overeenkomst met afspraken over verdere proces DO en UO en uitvoering.
*Stap 7.	Aanvraag omgevingsvergunning buitenplanse afwijking	Door exploitant	Max 6 maanden	Exploitant dient aanvraag in. De kosten zijn voor rekening van de exploitant. Gemeente Leeuwarden spant zich in voor een zo kort mogelijke doorlooptijd. Een Ruimtelijke Onderbouwing voor de afwijking wordt in concept ter beschikking gesteld aan de exploitant. De Ruimtelijke Onderbouwing is vrijwel volledig, dient nog slechts te worden aangepast op het DO. <i>Resultaat:</i> onherroepelijke omgevingsvergunning inclusief toestemming om af te wijken van het bestemmingsplan
Stap 8.	Opstellen UO en planning van de uitvoering	Door exploitant	Max 4 weken	Op basis van de uitvoeringseisen in de Vraagspecificatie bereidt exploitant de Uitvoering voor (Hoofdstuk 3 Vraagspecificatie Drachtsterweg). <i>Resultaat:</i> UO en planning ter goedkeuring voorgelegd aan gemeente Leeuwarden.
Mogelijke extra stap	Aanvragen SDE+ subsidie of andere aanvullende financiering	Door exploitant	Na ontvangst omgevingsvergunning.	Het staat exploitant vrij om na ontvangst van de omgevingsvergunning voor eigen rekening en risico een SDE+ subsidieaanvraag in te dienen. Mocht exploitant hiertoe besluiten, dan wordt tijdens procedure omgevingsvergunning de voorbereiding hiervan gestart. Exploitant is verantwoordelijk voor het verkrijgen van alle relevante documentatie.

Indien de procedure tot het komen tot een bijzonder ontwerp voor het zonnepark Drachtsterweg niet succesvol is, dient de exploitant het zonnepark Drachtsterweg te realiseren op basis van het door hem in zijn inschrijving ingediende VO, op basis van het referentieontwerp en de eisen van de Vraagspecificatie Drachtsterweg (**bijlage 12**). De door de exploitant gemaakte kosten voor het doorlopen van de hiervoor beschreven procedure voor het bijzondere ontwerp worden niet vergoed.

De opbrengst voor het recht van opstal dient minimaal € 1.500,- per beschikbaar gestelde ha. per jaar, excl. btw te bedragen. Dit bedrag zal jaarlijks en voor het eerst 1 jaar na de Startdatum worden geïndexeerd aan de hand van de 'consumentenprijsindex (CPI) alle huishoudens' op de meest recente tijdsbasis zoals dit cijfer wordt gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Aanbesteder wijst erop dat de mogelijkheid bestaat van het aanvragen van financiering bij het Fûns Skjinne Fryske Energzy (FSFE) (www.fsfe.frl).

De exploitant heeft daarnaast de mogelijkheid voor dit zonnepark SDE+ subsidie aan te vragen.

De beveiliging / afsluiting park moet door exploitant zelf worden geregeld en betaald. De exploitant moet zelf netaansluiting verzorgen en draagt daar ook de (aansluit)kosten voor. Na afloop van de concessie moet de locatie weer in de oorspronkelijke staat worden teruggebracht

Voor een volledig beeld van de verdere eisen en kenmerken van het zonnepark Drachtsterweg, zij verwezen naar de in Hoofdstuk 4 van deze Aanbestedingsleidraad genoemde contractdocumenten).

3.2.2 Overeenkomst tot vestiging opstalrecht Hemriksein (Perceel 3)

De gronden van het zonnepark Hemriksein zijn eigendom van het RVB. Het RVB sluit met de winnende gegadigde een overeenkomst tot vestiging van een opstalrecht, waarop de " Algemene erfpachtsvoorwaarden materieel beheer Rijkswaterstaat Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf (RVOB) 2009" van toepassing zijn (**bijlage 10**). De overeenkomst van opstal heeft een looptijd van 20 jaar en wordt niet verlengd. Voorafgaand aan het vestigen van de respectievelijke opstalrechten wordt door partijen de nul-situatie opgenomen en vastgelegd in een proces-verbaal.

Daarnaast wordt met de winnende gegadigde een huurovereenkomst gesloten voor de kabels en leidingen die buiten de perceelgrenzen van het zonnepark Hemriksein liggen c.q. worden gelegd. De huurovereenkomst zal worden gesloten op basis van het model dat als **bijlage 16** deel uitmaakt van deze aanbestedingsleidraad.

Er is voor het zonnepark Hemriksein een omgevingsvergunning verkregen d.d. 31 oktober 2014 met kenmerk 11002772. Deze is aan de aanbestedingsleidraad gehecht als **bijlage 15**. Deze vergunning vormt het kader voor de werkzaamheden van de exploitant. Indien de gegadigde c.q. exploitant afwijkt van de omgevingsvergunning, dient hij zelf – voor zover vereist en voor eigen rekening en risico – een nieuwe omgevingsvergunning aan te vragen.

De exploitant dient zelf nog een vergunning in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) aan te vragen.

Voor dit zonnepark is SDE+ fase 6 (2014) verkregen. De SDE+ beschikking d.d. 30 maart 2015 t.a.v. Hemriksein is als **Annex A2** gevoegd aan de Vraagspecificatie Hemriksein (**bijlage 13 van de**

aanbestedingsleidraad). De SDE+ beschikking staat op naam van de provincie Fryslân. RVO heeft als subsidieverstrekker toegezegd mee te werken aan overdracht van de SDE+ beschikking aan de exploitant. Dit is door RVO bevestigd per brief d.d. 4 juli 2016 (**bijlage 20**). Op grond van de SDE+ beschikking is de deadline voor het in productie nemen van de zonne-installatie 30 maart 2018.

De retributie dient minimaal € 1.500,- excl. btw per beschikbaar gestelde ha. per jaar te bedragen. Dit bedrag zal jaarlijks en voor het eerst 1 jaar na de Sluitingsdatum worden geïndexeerd aan de hand van de 'consumentenprijsindex (CPI) alle huishoudens' op de meest recente tijdsbasis zoals dit cijfer wordt gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Daarnaast dient de winnende gegadigde op basis van de opstalovereenkomst een reserveringsvergoeding te betalen voor de periode vanaf de gunning tot en met de Overdrachtsdatum van het opstalrecht. Deze reserveringsvergoeding bedraagt € 1.200 per jaar en zal naar rato van de tijdsduur in rekening worden gebracht conform de model opstalovereenkomst RVB (**bijlage 9**).

De beveiliging / afsluiting park moet door exploitant zelf worden geregeld en betaald. De exploitant moet zelf netaansluiting verzorgen en draagt daar ook de (aansluit)kosten voor. Aan het einde van de overeenkomst tot vestiging opstalrecht moet de locatie weer in oorspronkelijke staat worden teruggebracht.

Voor een volledig beeld van de eisen en kenmerken van het zonnepark Hemriksein zij verwezen naar de in Hoofdstuk 4 van deze aanbestedingsleidraad genoemde contractdocumenten.

3.2.3 Social Return on Investment (SROI)

De aanbesteder heeft zich ten aanzien van de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg (perceel 1 en 2) geconformeerd aan het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Leeuwarden en wenst dienovereenkomstig dat bij de uitvoering van de onderhavige concessieovereenkomst zgn. Social Return on Investment (SROI) wordt gerealiseerd. De voorwaarden waaraan exploitant moet voldoen zijn opgenomen in **bijlage 17** (Voorwaarden Social Return Gemeente Leeuwarden). Op grond van deze voorwaarden is de gegadigde aan wie de opdracht wordt gegund, verplicht minimaal 2 % van de loonsom (exclusief btw) van de realisatie en exploitatie van de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg te besteden aan het inzetten van werkeloos-werkzoekenden uit de in de voorwaarden beschreven doelgroepen.¹ De inzet dient binnen de uitvoering van de werkzaamheden ten aanzien van de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg plaats te vinden.

De gegadigde dient de omvang van de loonsomcomponent te berekenen en dient dit te vermelden in het in te dienen business plan, als onderdeel van het Plan van Aanpak (zie hoofdstuk 6). Gegadigde dient dit afzonderlijk inzichtelijk te maken voor het zonnepark De Zwette en voor het zonnepark Drachtsterweg. De door gegadigde opgegeven loonsomcomponent wordt gebruikt voor het bepalen van de omvang van de SROI verplichting.

De SROI-verplichting is opgenomen in de model-concessieovereenkomst (**bijlage 6**) en is aan te merken als een zgn. uitvoeringsvoorwaarde.

3.3 Overige uitvoeringsvoorwaarden

Voor gegadigden gelden verder de volgende eisen, waaraan zij in elk geval moeten voldoen:

1. De exploitant dient na het sluiten van de concessieovereenkomst de voorbereidingskosten van aanbesteder ten aanzien van het Zonnepark De Zwette en het Zonnepark Hemriksein, zijnde de legeskosten, de kosten omtrent het aanvragen van de SDE+ subsidie en overige voorbereidingskosten, aan de aanbesteder te voldoen. Voor deze zonneparken zijn dit achtereenvolgens de volgende bedragen:
 - a. Zonnepark De Zwette: € 77.910,33 inclusief btw;
 - b. Zonnepark Hemriksein: € 50.671,33 inclusief btw.
2. De exploitant dient de verplichtingen uit de SDE+ beschikkingen van De Zwette en Hemriksein na te komen (**Annex A2** van de respectievelijke Vraagspecificaties), waaronder verplichting ten aanzien van minimale productie en geïnstalleerd vermogen.
3. Het ontwerp en realisatie van de zonneparken dient te geschieden conform (omgevings)vergunningen en bestemmingsplan. Indien de gegadigde c.q. exploitant afwijkt van de omgevingsvergunning, dient hij zelf – voor zover vereist en voor eigen rekening en risico – een nieuwe omgevingsvergunning aan te vragen.
4. De exploitant brengt de gronden van de zonneparken aan het einde van de looptijd van de overeenkomst terug in de oorspronkelijke staat als waarin deze gronden aan haar ter beschikking zijn gesteld.
5. De exploitant moet een certificaat van de fabrikant van de zonnepanelen kunnen overleggen, waaruit blijkt dat de fabrikant de zonnepanelen terugneemt aan het einde van de levensduur. Dit waarborgt een duurzame exploitatie. Dit geldt voor de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg.

Voor genoemde eisen worden uitvoeringsvoorwaarden en zijn opgenomen in de concessieovereenkomst en/of opstalovereenkomst.

3.4 Motivering in het kader van de aanbestedingswet

De aanbesteder heeft ervoor gekozen de exploitatie van de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg in de markt te zetten als concessieovereenkomsten voor diensten. De RVB wenst niet een concessieovereenkomst te sluiten, maar ten aanzien van het zonnepark Hemriksein een overeenkomst van opstal te sluiten.

In de eerste plaats acht aanbesteder het opportuun de werkzaamheden ten aanzien van het ontwerpen, realiseren, financieren, beheren, onderhouden en exploiteren in één opdracht samen te voegen en deze werkzaamheden uit handen te geven aan één marktpartij. Hoofdelement van de opdracht vormt de exploitatie van de zonneparken gedurende een periode van 20 jaar. Het ontwerp en de realisatie van de zonneparken zijn basisvoorwaardelijk voor de exploitatie en hebben slechts een bijkomstig karakter. Daarom wenst de aanbesteder de exploitant – binnen de gegeven kaders – de vrijheid te geven de zonneparken naar eigen inzicht te ontwerpen en realiseren (mits binnen de kaders van de aanbestedingsdocumenten), teneinde een voor de exploitant optimale businesscase mogelijk te maken. Bovendien wenst de aanbesteder geen verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid ter zake (de exploitatie van) de zonneparken op zich te nemen en aldus juridisch

‘ontzorgd’ te worden. Temeer omdat het exploiteren van zonneparken niet tot de taken van de aanbestedder, noch tot haar expertise kan worden gerekend.

De aanbestedder acht het daarnaast zowel voor de exploitanten als voor aanbestedder opportuun de percelen ten aanzien van de zonneparken De Zwette, Drachtsterweg en Hemriksein in één aanbesteding aan te besteden, waarbij gegadigden op alle percelen dienen in te schrijven. De reden daarvoor is dat daarmee de financieringsstructuur voor de exploitant sterk wordt geoptimaliseerd. Zowel voor grote(re) als voor kleinere exploitanten is het makkelijker financiering te krijgen als de zonneparken worden samengevoegd. Om de kans op een succesvolle aanbesteding te vergroten en ook kleinere exploitanten in staat te stellen om competitief aan te bieden, heeft aanbestedder besloten de zonneparken te bundelen.

3.5 Globale planning werkzaamheden

Voor de middels de onderhavige aanbestedingsprocedure te selecteren exploitant gelden de volgende mijlpalen:

- Het zonnepark De Zwette moet uiterlijk op 8 mei 2018 in productie zijn genomen, zodanig dat aan de verplichtingen uit de SDE+ beschikking De Zwette, die als **Annex A2** deel uitmaakt van Vraagspecificatie De Zwette, **bijlage 11 van de aanbestedingsleidraad**, wordt voldaan.
- Het zonnepark Drachtsterweg moet uiterlijk op 8 mei 2018 in productie zijn genomen.
- Het zonnepark Hemriksein moet uiterlijk op 30 maart 2018 in productie zijn genomen zodanig dat aan de verplichtingen uit de SDE+ beschikking Hemriksein, die als **Annex A2** deel uitmaakt van Vraagspecificatie Hemrikein, **bijlage 13 van de aanbestedingsleidraad**, wordt voldaan.

4 Contractdocumenten

In de contractdocumenten die verstrekt worden samen met deze aanbestedingsleidraad, vindt u een nadere omschrijving van de opdracht, de uit te voeren diensten c.q. werkzaamheden en de kaders voor de exploitatie van de zonneparken. Het betreft de volgende contractdocumenten:

- Model Concessieovereenkomst De Zwette en Drachtsterweg (**bijlage 6**)
- Model opstalovereenkomst De Zwette (**bijlage 7**)
- Model opstalovereenkomst Drachtsterweg (**bijlage 8**)
- Model opstalovereenkomst RVB (**bijlage 9**)
- Algemene erfpachtsvoorwaarden materieel beheer Rijkswaterstaat Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf (RVOB) 2009 (**bijlage 10**)
- Vraagspecificatie De Zwette (**bijlage 11**)
- Vraagspecificatie Drachtsterweg (**bijlage 12**)
- Vraagspecificatie Hemriksein (**bijlage 13**)
- Omgevingsvergunning De Zwette d.d. 31 oktober 2014 met kenmerk 11003099 (**bijlage 14**)
- Omgevingsvergunning Hemriksein d.d. 31 oktober 2014 met kenmerk 11002772 (**bijlage 15**)
- Model huurovereenkomst van het RVB (**bijlage 16**)
- Voorwaarden Social Return Gemeente Leeuwarden (**bijlage 17**)

De inschrijving en meer concreet de, in het kader daarvan in te dienen, ontwerpen voor de zonneparken dienen (tevens) te voldoen aan:

- De voor de locaties vigerende bestemmingsplannen, welke zijn in te zien op: www.ruimtelijkeplannen.nl.
- Omgevingsvergunning De Zwette d.d. 31 oktober 2014 met kenmerk 11003099 (**bijlage 14**)
- Omgevingsvergunning Hemriksein d.d. 31 oktober 2014 met kenmerk 11002772 (**bijlage 15**)

5 Aanbestedingsprocedure

Tijdens de aanbestedingsprocedure worden de volgende stappen doorlopen:

1. Inlichtingen
2. Inlichten en bezoek aan locaties
3. Inschrijven
4. Beoordeling inschrijvingen
5. Opdrachtverlening.

In onderstaande paragrafen worden de stappen nader toegelicht.

5.1 Inlichtingen

Het proces van inlichtingen is erop gericht om onduidelijkheden in de aanbestedings- of contractdocumenten weg te nemen en onjuiste interpretaties van die documenten te voorkomen.

Partijen worden in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen over de (inhoud van de) hiervoor bedoelde aanbestedings- en contractdocumenten:

1. Vragen dienen per e-mail ingediend te worden bij de contactpersoon genoemd in paragraaf 2.4.
2. Voor een gestructureerde beantwoording dient u de concept Nota van Inlichtingen (**zie bijlage 18**) te gebruiken voor de te stellen vragen.
3. Bij iedere vraag dient te worden aangegeven op welk aanbestedings- of contractdocument, welke pagina en paragraaf de vraag betrekking heeft.
4. Alle vragen en verzoeken kunnen uiterlijk op de in de planning van deze aanbestedingsleidraad aangegeven data worden ingediend (zie paragraaf 2.3).
5. Aanbesteder is niet gehouden vragen, ontvangen na de in paragraaf 2.3 genoemde data en tijdstip in behandeling te nemen.
6. De vragen en de daarop gegeven antwoorden worden geanonimiseerd in de vorm van een NvI toegezonden.

De tijdig gestelde vragen worden geanonimiseerd beantwoord in de vorm van een Algemene Nota van Inlichtingen die als integraal onderdeel van de aanbestedingsdocumenten wordt beschouwd. Deze nota(s) zal/zullen elektronisch aan de ondernemingen/combinaties worden verzonden. De (laatste) nota van inlichtingen voor de inschrijvingsfase zal op 16 september 2016 door de aanbesteder worden verstrekt. De aanbesteder kan ook op eigen initiatief een nota van inlichtingen opstellen, maar is hiertoe niet verplicht.

Indien de behandeling van een verzoek om inlichtingen van een ondernemer tot gevolg heeft dat vertrouwelijke informatie omtrent de door de gegadigde voorgenomen of voorgestelde oplossingen - dan wel andere bedrijfsvertrouwelijke informatie - wordt prijsgegeven, kan de ondernemer de aanbesteder gemotiveerd verzoeken om dit verzoek als vertrouwelijk, overeenkomstig art. 2.23 van het ARW 2016, te behandelen. De aanbesteder beslist op een dergelijk verzoek. Indien de aanbesteder dit verzoek inwilligt zal hij de inlichtingen uitsluitend ter kennis brengen van de betreffende ondernemer. Indien de aanbesteder dit verzoek afwijst, zal de aanbesteder dit mededelen en geen inlichtingen verstrekken naar aanleiding van dit verzoek, tenzij het verzoek betrekking had op een fout in de aanbestedingsdocumenten, waarover de aanbesteder de overige ondernemers moet informeren.

5.2 Bezoek aan de locaties

In de inlichtingenfase wordt een bezoek aan de locaties gehouden. Deze schouw vindt plaats op **woensdag 24 augustus van 9.00 – 12.30 uur**. Alle ondernemers die in TenderNed de optie 'Deze aanbesteding volgen' geselecteerd hebben ontvangen een uitnodiging. Gegadigden die van de mogelijkheid tot het bezoeken van de locaties gebruik willen maken, dienen dit uiterlijk op de in paragraaf 2.3 genoemde datum en tijdstip aan aanbesteder kenbaar te maken via het e-mailadres zoals genoemd in paragraaf 2.4.

Tijdens dit bezoek aan de locaties zal de aanbesteder per locatie een toelichting geven op de specifieke kenmerken van de locaties. De aanbesteder kan in dit bezoek tevens relevante actualiteiten naar voren brengen. Vervolgens kunnen ondernemers zich op de hoogte stellen van de situatie ter plaatse. Tijdens deze bijeenkomst zal er tevens gelegenheid zijn tot het stellen van vragen. Van deze bijeenkomst wordt, overeenkomstig art. 2.22.4 van het ARW 2016 een proces-verbaal van het bezoek aan de locaties opgesteld en gepubliceerd via TenderNed.

5.3 Inschrijven

De gegadigden worden verzocht een onvoorwaardelijke en gedurende de gestanddoeningstermijn onherroepelijke inschrijving in te dienen. Gegadigden dienen op alle 3 percelen een inschrijving in te dienen. In hoofdstuk 6 wordt nader beschreven welke inhoudelijke eisen gesteld worden aan de inschrijving.

Inschrijvingen dienen **(uiterlijk) op 30 september vóór 12.00 uur** in het bezit te zijn van de aanbesteder. Inschrijving kan per post of persoonlijke bezorging aan c.q. bij:

Royal HaskoningDHV
Adviesgroep Management & Legal Consultancy
T.a.v. mr. Ylva Emonds

Bezoekadres
Laan 1914 nr. 35
3818 EX Amersfoort
Nederland

Postadres
Postbus 1132
3818 BC Amersfoort
Nederland

Onder vermelding van dossiernummer: "16-40-ZP, Aanbesteding Zonneparken Leeuwarden Vrij-Baan".

De inschrijver is zelf verantwoordelijk voor het juist en op tijd indienen van zijn inschrijving.

Inschrijving per fax of e-mail is niet toegestaan. Het risico van vertraging in (post)bestelling berust bij de gegadigde. Enveloppen dienen voldoende te worden gefrankeerd. Met strafport bezwaarde zendingen worden door de aanbesteder geweigerd. Ingeval van persoonlijke bezorging dient u zich te melden bij de receptie. Het risico van eventuele wachttijden berust bij de gegadigde.

Bij inschrijving per post ontvangt u een ontvangstbevestiging per mail. Bij bezorging op het bezoekadres wordt een ontvangstbevestiging afgegeven.

Inschrijvingen die na voornoemd tijdstip worden ingediend worden niet in behandeling genomen. Deze inschrijvingen worden ongeopend retour gezonden.

De Inschrijving dient vóór de hierboven genoemde datum en tijdstip te zijn ingediend op de hierboven genoemde wijze. Aanbesteder is niet gehouden Inschrijvingen die na het betreffende tijdstip worden ingediend in behandeling te nemen.

5.4 Beoordeling

De beoordeling van de inschrijvingen vindt plaats conform de procedure zoals beschreven in hoofdstuk 7.

5.5 Opdrachtverlening

De drie percelen worden gegund aan één gegadigde, te weten aan de gegadigde die voldoet aan alle eisen en die de inschrijving heeft met de beste prijs-kwaliteit verhouding. De aanbesteder bericht elke gegadigde over zijn gunningsbeslissing. Daarbij wordt – onder meer - de naam van de gegadigde vermeldt waaraan de aanbesteder voornemens is de opdracht te verlenen.

Na afronding van deze inschrijvingsprocedure zal aan alle gegadigden schriftelijk de gunningsbeslissing bekend worden gemaakt. Indien gegadigden zich niet kunnen verenigen met de gunningsbeslissing dan dienen zij binnen 20 kalenderdagen na datum verzending van de mededeling van de gunningsbeslissing een kort geding aanhangig te hebben gemaakt. Het kort geding is aanhangig vanaf de dag waarop de dagvaarding rechtsgeldig aan het adres van de aanbesteder is betekend (artikel 125 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). De termijn van 20 kalenderdagen is een contractuele vervaltermijn die net als de overige voorwaarden wederzijds wordt overeengekomen door het indienen van een inschrijving. Na afloop van deze termijn heeft de gegadigde zijn rechten verwerkt en kan de gegadigde in en buiten rechte geen bezwaar meer maken tegen de gunningsbeslissing. Eerst na verloop van de termijn van 20 kalenderdagen kan de provincie tot opdrachtverstrekking over gaan en kunnen de gemeente Leeuwarden en de RVB de respectievelijke overeenkomsten sluiten met de gegadigde aan wie de drie percelen worden gegund.

6 Eisen aan de inschrijving

6.1 Indiening inschrijving

Bij de inschrijving dienen de volgende stukken, in een gesloten envelop, te worden aangeleverd:

Deel 1	“Deel 1: inschrijvingsbiljetten Zonneparken Leeuwarden Vrij-Baan”
Deel 1a - Perceel 1	“Deel 1a: Inschrijvingsbiljet De Zwette”
Deel 1b - Perceel 2	“Deel 1b: Inschrijvingsbiljet Drachtsterweg”
Deel 1c - Perceel 3	“Deel 1c: Inschrijvingsbiljet Hemriksein”
	<i>Deel 1a, 1b en 1c dienen volledig ingevulde en rechtsgeldig ondertekende inschrijvingsformulieren conform bijlage 1a, 1b en 1c van deze aanbestedingsleidraad te bevatten.</i>
Deel 2	“Deel 2: Inschrijvingsdocumenten Zonneparken Leeuwarden Vrij-Baan”
Onderdeel 1	Documenten
	- De Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument, bijlage 2) - Formulier gegevens referentie (bijlage 3) - Bewijsstukken ondernemingen behorende tot hetzelfde concern, waaruit blijkt dat volstreekte onafhankelijkheid en vertrouwelijkheid is gegarandeerd (bijlage 4)* - Verklaring bestuurder omtrent rechtmatigheid inschrijving (Model K) (bijlage 5) * indien van toepassing
Onderdeel 2	Plan van Aanpak met de volgende indeling:
	1. Businessplan, inclusief financiële onderbouwing 2. Inschrijvingsontwerpen (VO) en onderhoudsplannen 3. Risicobeheersplan 4. Communicatie- en Participatieplan

Deel 1 van de inschrijving dient in enkelvoud in hardcopy te worden ingediend.

Deel 2 van de inschrijving dient in tweevoud in hardcopy – één origineel en één kopie – en digitaal (in .pdf) op een USB-stick te worden ingediend. Het origineel en de kopie dienen elk in een separate map ingediend te worden, duidelijk gekenmerkt als “origineel” en “kopie”.

De aanbesteder maakt gebruik van de Eigen verklaring, zoals bedoeld in artikel 2.21 van het ARW 2016, inzake uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen. Het formulier voor de Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument) is bijgevoegd als **bijlage 2**. De ondertekende Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument) vormt een onderdeel van de inschrijving.

De gegadigde dient zijn inschrijving gestand te doen gedurende 90 dagen vanaf de uiterste termijn voor inschrijving als bedoeld in par. 2.3.

Het is voor de gegadigde niet mogelijk varianten in te dienen.

De **bijlagen 3 en 5** van deze aanbestedingsleidraad zijn tevens in word-format toegevoegd. Bij eventuele strijdigheid ten opzichte van de .pdf-versies zijn de .pdf-versies leidend.

De gegadigde is er voor verantwoordelijk dat de inhoud van de inschrijving duidelijk, compleet en voorzien van de geldige handtekeningen is. Alle door gegadigde in te dienen documenten dienen voorzien te zijn van een rechtsgeldige handtekening.

6.2 Verklaring bestuurder omtrent rechtmatigheid inschrijving (Model K)

De gegadigde dient te verklaren dat de onderhavige inschrijving niet tot stand is gekomen onder invloed van een overeenkomst, besluit of gedraging in strijd met het Nederlandse of Europese mededingingsrecht. Daarvoor dient de gegadigde de verklaring bestuurder omtrent rechtmatigheid inschrijving, "Model K" conform **bijlage 5** van deze aanbestedingsleidraad, in te vullen en te ondertekenen. De Model K verklaring dient te worden ondertekend door (een) statutair bestuurder(s) van gegadigde, die bevoegd is/zijn gegadigde rechtsgeldig te vertegenwoordigen.

6.3 Inschrijving in combinatie of met onderaanneming

6.3.1 Inschrijving door samenwerkingsverband (combinatie)

Inschrijving door een samenwerkingsverband van ondernemers (combinatie) is toegestaan. Door de aanbestedende worden geen bijzondere eisen gesteld met betrekking tot de rechtsvorm (na opdracht) van het samenwerkingsverband.

Bij inschrijving dient van elke combinant een volledig ingevuld en rechtsgeldig ondertekend exemplaar van de Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument, **bijlage 2**) ingediend te worden. Iedere combinant dient afzonderlijk de gegevens die specifiek op hemzelf betrekking hebben te overleggen. Elke combinant dient in de Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument, **bijlage 2**) aan te geven welke rol de onderneming heeft binnen de combinatie.

Iedere combinant is hoofdelijk aansprakelijk voor nakoming van de verplichtingen voortvloeiende uit de overeenkomst.

6.3.2 Inschrijving met beroep op onderaannemers

De gegadigde kan zich beroepen op de bekwaamheid van één of meerdere derden om aan te tonen dat hij aan de gestelde eisen met betrekking tot technische bekwaamheid kan voldoen. Gegadigde kan dit aangeven in onderdeel II onder C van de Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument, **bijlage 2**). Indien dit het geval is, dient voor elk van de betrokken entiteiten

een afzonderlijke Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument) te worden ingediend, met de informatie die wordt gevraagd in de afdelingen A en B van onderdeel II en onderdeel III. Deze Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument) dient door de betrokken entiteiten naar behoren te worden ingevuld en ondertekend.

Indien gegadigde een beroep doet op de technische bekwaamheid van een derde en dit tevens heeft aangegeven in de Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument), dient de gegadigde binnen 7 werkdagen na een daartoe gericht verzoek van aanbesteder een rechtsgeldig ondertekende verklaring volgens het format 'Verklaring beroep op bekwaamheid derde', zoals toegevoegd aan deze aanbestedingsleidraad als **bijlage 19**, aan te leveren.

Daarnaast dient van de betreffende derde(n) op eerste verzoek van de aanbesteder binnen 7 kalenderdagen de bewijsmiddelen omtrent gestelde uitsluitingsgronden genoemd in paragraaf 6.4.1 en 6.4.2 te worden overgelegd.

De derde dient daadwerkelijk voor de duur van de uitvoering van de opdracht te worden ingezet, waarbij de gegadigde gebruik dient te maken van de technische bekwaamheid en / of overige middelen van de derde, zoals deze in het kader van de aanbestedingsprocedure zijn aangewend.

6.3.3 Eenmaal inschrijven (door ondernemingen behorende tot hetzelfde concern)

Een gegadigde mag slechts eenmaal inschrijven. Als zelfstandig gegadigde, als lid van een combinatie of als onderaannemer van een andere gegadigde/combinatie. Hetzelfde geldt voor twee of meer verbonden ondernemingen (behorende tot hetzelfde concern), tenzij deze gegadigden aantonen dat zij geheel zelfstandig en zonder inmenging en/of kennis van het inschrijfgedrag van de andere verbonden ondernemingen inschrijven zodat hun onderlinge verhouding hun gedrag in het kader van deze aanbesteding niet beïnvloedt.

Als **bijlage 4** bij inschrijving dient in dat geval een verklaring door de gegadigde te worden overgelegd, waaruit blijkt dat aan de hiervoor beschreven voorwaarde is voldaan. Het ontbreken van een dergelijke verklaring kan leiden tot uitsluiting van alle betrokken ondernemingen.

Voor de toepassing van deze bepaling worden rechtspersonen en vennootschappen die:

- a. aan elkaar gelieerd zijn op een wijze als bedoeld in artikel 2:24a BW, of
- b. met elkaar verbonden zijn in een groep als bedoeld in artikel 2:24b BW, of
- c. aan elkaar gelieerd zijn in aan sub a of sub b vergelijkbare rechtsvormen naar buitenlands recht als verbonden onderneming behorend tot hetzelfde concern beschouwd.

6.4 Uitsluitingsgronden

Voor de uitsluitingsgronden wordt verwezen naar de Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument, **bijlage 2**) en TenderNed.

In de aankondiging op TenderNed staan de situaties waarin de gegadigde zich niet mag bevinden en/of situaties die zich niet mogen hebben voorgedaan. Aanbesteder wijst gegadigden erop dat een gegadigde die wil verklaren dat de van toepassing zijnde uitsluitingsgronden niet op hem van toepassing zijn, deze gegadigde alle vragen van onderdeel III onder C 'Gronden met betrekking tot

insolventie, belangenconflicten of beroepsfouten' met "nee" moet beantwoorden, met uitzondering van de laatste twee vragen die met 'ja' beantwoord moeten worden.

Gegadigde dient de Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument) in het pdf-bestand in te vullen en uitsluitend te openen in Adobe Reader. **Aandachtspunt:** het betreft een betaversie van het pdf-formulier. Vergrendeling van door de aanbesteder ingevulde informatie of geslecteerde opties is niet mogelijk. Dit betekent dat een gegadigde de door aanbesteder aangegeven uitsluitingsgronden kan aanpassen. Dit is niet toegestaan. De Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument) zal tevens als gescand document bij de aanbestedingsdocumenten worden bijgevoegd. Hierdoor is te achterhalen welke uitsluitingsgronden door aanbesteder zijn aangekruist. Indien de door gegadigde ingevulde Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument) hiermee niet overeenkomt wordt de inschrijving ter zijde gelegd en niet verder in behandeling genomen.

6.4.1 Gronden met betrekking tot insolventie, belangenconflicten of beroepsfouten (Deel III. C UEA)

1. De aanbesteder sluit een gegadigde uit van deelneming aan de aanbestedingsprocedure op de volgende gronden:
 - a) de aanbesteder toont met elk passend middel aan dat de gegadigde een of meer van de verplichtingen op het gebied van het milieu-, sociaal en arbeidsrecht uit hoofde van het recht van de Europese Unie, nationale recht of collectieve arbeidsovereenkomsten of uit hoofde van de in bijlage X van richtlijn 2014/24/EU van de Raad van 26 februari 2014 vermelde bepalingen van internationaal milieu-, sociaal en arbeidsrecht heeft geschonden;
 - b) de gegadigde verkeert in staat van faillissement of liquidatie, diens werkzaamheden zijn gestaakt, jegens hem geldt een surseance van betaling of een (faillissements-)akkoord, of de gegadigde verkeert in een andere vergelijkbare toestand ingevolge een soortgelijke procedure uit hoofde van op hem van toepassing zijnde wet- en regelgeving;
 - c) de aanbesteder kan aannemelijk maken dat de gegadigde in de uitoefening van zijn beroep een ernstige fout heeft begaan, waardoor zijn integriteit in twijfel kan worden getrokken;
 - d) de aanbesteder beschikt over voldoende plausibele aanwijzingen om te concluderen dat de gegadigde met andere ondernemers overeenkomsten heeft gesloten die gericht zijn op vervalsing van de mededinging;
 - e) wegens de eerdere betrokkenheid van de gegadigde bij de voorbereiding van de aanbestedingsprocedure heeft zich een vervalsing van de mededinging als bedoeld in artikel 2.51 van de Aanbestedingswet voorgedaan die niet met minder ingrijpende maatregelen kan worden verholpen;
 - f) de gegadigde heeft blijk gegeven van aanzienlijke of voortdurende tekortkomingen bij de uitvoering van een wezenlijk voorschrift van een eerdere overheidsopdracht, een eerdere opdracht van een speciale-sectorbedrijf of een eerdere concessieopdracht en dit heeft geleid tot vroegtijdige beëindiging van die eerdere opdracht, tot schadevergoeding of tot andere vergelijkbare sancties;

- g) de gegadigde heeft zich in ernstige mate schuldig gemaakt aan valse verklaringen bij het verstrekken van de informatie die nodig is voor de controle op het ontbreken van gronden voor uitsluiting of het voldoen aan de geschiktheidseisen, of heeft die informatie achtergehouden, dan wel was niet in staat de door de aanbesteder gevraagde ondersteunende documenten onverwijld kunnen verstrekken;
- h) de gegadigde heeft getracht om het besluitvormingsproces van de aanbesteder onrechtmatig te beïnvloeden, om vertrouwelijke informatie te verkrijgen die hem onrechtmatige voordelen in de aanbestedingsprocedure kan bezorgen, of heeft door nalatigheid misleidende informatie verstrekt die een belangrijke invloed kan hebben op besluiten inzake uitsluiting, selectie en gunning.

2. De aanbesteder betreft bij de toepassing van:

- a) het eerste lid, onderdeel a, uitsluitend een schending van de in dat onderdeel bedoelde verplichtingen die zich in de drie jaar voorafgaand aan het tijdstip van het indienen van het verzoek tot deelneming of de inschrijving hebben voorgedaan;
- b) het eerste lid, onderdeel c, uitsluitend ernstige fouten die zich in de drie jaar voorafgaand aan het tijdstip van indienen van het verzoek tot deelneming of de inschrijving hebben voorgedaan;
- c) het eerste lid, onderdeel d, uitsluitend beschikkingen als bedoeld in artikel 4.7, eerste lid, onderdelen c en d van de Aanbestedingswet die in de drie jaar voorafgaand aan de aanvraag onherroepelijk zijn geworden;
- d) het eerste lid, onderdeel f, uitsluitend tekortkomingen die zich in de drie jaar voorafgaand aan het tijdstip van indienen van het verzoek tot deelneming of de inschrijving hebben voorgedaan.

6.4.2 Bewijsmiddelen uitsluitingsgronden

1. Een gegadigde kan in eerste instantie volstaan met het invullen en indienen van de Eigen Verklaring (UEA).
2. Op aanvraag van de aanbesteder dienen de gegadigden in lid 3 tot en met 5 genoemde bewijsstukken of verklaringen te overleggen, waaruit blijkt dat de gegadigde (en eventuele combinanten en/of derden waarop een beroep is gedaan) niet verkeert in een van de in paragraaf 6.4.1 genoemde omstandigheden. De gegadigde overlegt deze bewijsstukken of verklaringen binnen 7 kalenderdagen na het daartoe gedane verzoek.
3. Een gegadigde kan door middel van een uittreksel uit het handelsregister, dat op het tijdstip van het indienen van het verzoek tot deelneming of de inschrijving niet ouder is dan zes maanden, aantonen dat de uitsluitingsgrond van paragraaf 6.4.1 eerste lid, onderdeel b, op hem niet van toepassing is.
4. Een gegadigde kan door middel van een gedragsverklaring aanbesteden, die op het tijdstip van het indienen van het verzoek tot deelneming of de inschrijving niet ouder is dan twee jaar, aantonen dat de uitsluitingsgronden, bedoeld in paragraaf 6.4.1, eerste lid, onderdelen c en d, voor zover het een onherroepelijke veroordeling of een onherroepelijke beschikking wegens overtreding van mededingingsregels betreft, op hem niet van toepassing zijn.
5. Een aanbesteder aan welke een gegadigde gegevens overlegt ten bewijze dat de uitsluitingsgronden, bedoeld in paragraaf 6.4.1, niet op hem van toepassing zijn, aanvaardt

ook gegevens en bescheiden uit een andere lidstaat, uit het land van herkomst van de gegadigde of het land waar de gegadigde is gevestigd, die een gelijkwaardig doel dienen of waaruit blijkt dat de uitsluitingsgrond niet op hem van toepassing is. Voor wat betreft de gedragsverklaring aanbesteden wordt er uitdrukkelijk op gewezen dat de aanvraagtermijn hiervan ten minste 8 weken kan zijn. Eenmaal afgegeven is de gedragsverklaring aanbesteden 2 jaar geldig. Het is dus zaak - voor zover de gegadigde / combinant / derde nog niet beschikt over een gedragsverklaring aanbesteden - die tijdig aan te vragen.

6.5 Geschiktheidseisen

Gegadigden dienen te voldoen aan een aantal geschiktheidseisen. De conformering wordt vastgelegd in de Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument, **bijlage 2**).

6.5.1 Eisen met betrekking tot financiële en economische draagkracht

Met betrekking tot financiële en economische draagkracht worden geen geschiktheidseisen gesteld.

6.5.2 Eisen met betrekking tot technische en beroepsbekwaamheid

Met betrekking tot technische- en beroepsbekwaamheid worden de volgende geschiktheidseisen gesteld. Gegadigden dienen door middel van het bij inschrijving indienen van referenties aan te tonen dat zij beschikken over de vereiste kerncompetenties. Per kerncompetentie dient één referentie te worden overlegd. Dezelfde referentie mag voor meerdere kerncompetenties worden ingediend om de technische en beroepsbekwaamheid aan te tonen. Indien meer dan drie referenties worden opgegeven, worden slechts de eerste drie referenties beoordeeld.

Kerncompetentie A: Kennis en ervaring met het ontwerpen en het realiseren van zonne-energieprojecten met een minimale omvang van het project van 0,5 MW, in een veldopstelling, uitgevoerd in de afgelopen 5 jaar.

De Aanbesteder wenst te waarborgen dat de gegadigde voldoende ervaring heeft met het ontwerpen en het realiseren van zonne-energiesystemen. Gegadigde moet daarom aantonen minimaal 1 zonne-energieproject in een veldopstelling met een minimale omvang van in totaal 0,5 MW, in de afgelopen 5 jaar te hebben gerealiseerd. De opdracht is op een vakkundige en regelmatige wijze uitgevoerd en opgeleverd binnen de overeengekomen termijn. Daarnaast dient het zonneveld nog in goede werking en in goede staat te verkeren. Aanbesteder dient de mogelijkheid te hebben dit te verifiëren.

Kerncompetentie B: Kennis en ervaring met de financiering van zonne-energieprojecten met een minimale omvang van 0,5 MW, waarvan de realisatie is gestart in de afgelopen 3 jaar.

De Aanbesteder wenst te waarborgen dat de gegadigde voldoende ervaring heeft met het aantrekken/rond krijgen van de financiering van zonne-energiesystemen. Gegadigde moet daarom aantonen minimaal 1 zonne-energieproject met een minimale omvang van 0,5 MW in de afgelopen 3 jaar te hebben gefinancierd (al dan niet middels vreemd vermogen). De referentie dient verifieerbaar te zijn.

Kerncompetentie C: Kennis en ervaring met het exploiteren van (een) zonne-energieinstallatie(s) met een minimale omvang van 0,5 MW, in een veldopstelling, uitgevoerd in de afgelopen 3 jaar. Met exploiteren wordt bedoeld het drijven van de zonne-energieinstallatie om er winst mee te maken.

De Aanbesteder wenst te waarborgen dat de gegadigde voldoende ervaring heeft met het exploiteren van zonne-energiesystemen. Gegadigde moet daarom aantonen minimaal 1 zonne-energieproject in een veldopstelling met een minimale omvang van 0,5 MW in de afgelopen 3 jaar te hebben geëxploiteerd (toegestaan is dat exploitatieperiode nog niet is afgerond, maar wel minimaal 3 jaar in exploitatie is). De referentie dient verifieerbaar te zijn.

De geëiste technische en beroepsbekwaamheid dient te worden aangetoond middels de aanlevering bij inschrijving van referentieprojecten zoals hierboven omschreven. Daarbij dient gebruik gemaakt te worden van het format conform **bijlage 3**. Ten aanzien van de in te dienen referentieprojecten geldt dat de referentieprojecten op een vakkundige en regelmatige wijze zijn uitgevoerd en – ter zake de kerncompetentie ‘realisatie’ - opgeleverd. Aanbesteder dient de mogelijkheid te hebben de referenties te verifiëren.

Indien een gegadigde niet zelf kan voldoen aan één of meer kerncompetenties en daarvoor een beroep wenst te doen op de bekwaamheid (een referentieproject) van een derde, dient voldaan te worden aan het bepaalde in paragraaf 6.3.2.

Indien een combinatie zelf niet kan voldoen aan één of meer kerncompetenties, kan een beroep worden gedaan op de bekwaamheid van één van de combinanten die wel de gevraagde ervaring heeft opgedaan. Bij gunning dient die betreffende combinant op wiens bekwaamheid de combinatie zich beroept het onderdeel van de opdrachten waarop de kerncompetentie betrekking heeft uit te voeren. Door indiening van een rechtsgeldig ondertekende Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument, **bijlage 2**) door iedere combinant, verklaart de combinatie, alsook de combinant waarop een beroep wordt gedaan, automatisch dat de combinatie bij de uitvoering van de opdracht kan beschikken over de voor de uitvoering van de opdracht noodzakelijke middelen van de betreffende combinant.

Ingeval een referentieproject is uitgevoerd in combinatie, geldt uitsluitend het eigen relevante aandeel.

6.6 Gunningscriteria

De gunning vindt plaats op basis van het gunningcriterium ‘beste prijs-kwaliteitsverhouding’. De verhouding prijs-kwaliteit is: 60-40. Voor onderhavige aanbesteding gelden de volgende subgunningscriteria:

- Prijs, op basis van de inschrijvingsom;
- Kwaliteit, op basis van:
 - o Communicatie- en Participatieplan;
 - o Businessplan, inclusief financiële onderbouwing;
 - o VO en onderhoudsplan;
 - o Risicobeheersplan.

6.6.1 Inschrijvingssom

De Zwette

De gemeente Leeuwarden zal ten aanzien van zonnepark De Zwette een opstalrecht vestigen ten behoeve van de exploitant. De gegadigde dient een bieding te doen voor de jaarlijks door de gemeente Leeuwarden te betalen retributie over de looptijd van de concessievergoeding van 20 jaar. De te betalen retributie is tevens de concessievergoeding.

Daartoe dient de gegadigde het inschrijvingsbiljet De Zwette, conform **bijlage 1a** van deze aanbestedingsleidraad, in te vullen en rechtsgeldig te ondertekenen.

De minimum te betalen retributie/concessievergoeding voor zonnepark De Zwette bedraagt **€ 1.500 exclusief btw / ha / jaar per jaar**. Uitgaande van een bruto perceeloppervlak van 4,65 ha bedraagt de minimale concessievergoeding **€ 6.975 exclusief btw** per jaar, welk bedrag wordt geïndexeerd conform de concessieovereenkomst (**bijlage 6**).

Drachtsterweg

De gemeente Leeuwarden zal ten aanzien van zonnepark Drachtsterweg een opstalrecht vestigen ten behoeve van de exploitant. De gegadigde dient een bieding te doen voor de jaarlijks aan de gemeente Leeuwarden te betalen retributie over de looptijd van de concessievergoeding van 20 jaar. De te betalen retributie is tevens de concessievergoeding.

Daartoe dient de gegadigde het inschrijvingsbiljet Drachtsterweg, conform **bijlage 1b** van deze aanbestedingsleidraad, in te vullen en rechtsgeldig te ondertekenen.

De minimum te betalen retributie/concessievergoeding voor zonnepark Drachtsterweg bedraagt **€ 1.500 exclusief btw / ha / jaar per jaar**. Uitgaande van een bruto perceeloppervlak van 0,26 ha bedraagt de minimale concessievergoeding voor **€ 390 exclusief btw** per jaar, welk bedrag wordt geïndexeerd conform de concessieovereenkomst (**bijlage 6**).

Hemriksein

RVB verleent ten aanzien van het zonnepark Hemriksein een opstalrecht voor een periode van 20 jaar. De gegadigde dient een bieding te doen voor de jaarlijks aan het RVB te betalen retributie, over een periode van 20 jaar.

Daartoe dient de gegadigde het inschrijvingsbiljet Hemriksein, conform **bijlage 1c** van deze aanbestedingsleidraad, in te vullen en rechtsgeldig te ondertekenen.

De minimum te betalen retributie voor zonnepark Hemriksein bedraagt **€ 1.500 / ha / per jaar exclusief btw**. Uitgaande van een bruto perceeloppervlak van 1,16 ha bedraagt de minimale retributie **€ 1.740 exclusief btw** per jaar, welk bedrag wordt geïndexeerd conform de opstalovereenkomst RVB (**bijlage 9**).

Strategisch inschrijven is niet geoorloofd en leidt tot uitsluiting van de gegadigde van de onderhavige aanbestedingsprocedure. Onder strategisch inschrijven is te verstaan een inschrijving die een goede vergelijking van de inschrijvingen praktisch onmogelijk maakt.

6.6.2 Plan van aanpak

De inschrijving dient te zijn voorzien van een Plan van Aanpak specifiek geschreven voor de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg (en dus niet voor het zonnepark Hemriksein). Het ingediende Plan van Aanpak wordt onderdeel van de concessieovereenkomst. Het Plan van Aanpak moet tenminste voldoen aan de eisen die zijn opgenomen in de Vraagspecificaties De Zwette en Drachtsterweg (respectievelijk **bijlage 11 en 12**). Ten aanzien van het zonnepark Drachtsterweg moet gegadigde dus uitgaan van het referentieontwerp zoals opgenomen in de Vraagspecificatie

Drachtsterweg (**bijlage 12**). Gegadigde moet inzicht geven op welke wijze de gegadigde invulling geeft aan de volgende kwaliteitsaspecten:

1. Communicatie- en Participatieplan

Aanbesteder hecht veel waarde aan participatie van en communicatie richting de omgeving ten aanzien van de zonneparken. De participatie en communicatie kunnen door gegadigde op verschillende manieren worden ingevuld.

De gegadigde dient voor de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg - per zonnepark - een visie uit te werken omtrent de mogelijkheden voor het betrekken van omwonenden en/of lokale bedrijven en organisaties in de realisatie en exploitatie van het park, alsmede voor eventuele financiële participatie door omwonenden en/of lokale bedrijven en organisaties bij het zonnepark en/of het gebruik door omwonenden en lokale bedrijven in de opgewekte stroom.

Daartoe dient gegadigde ten aanzien van de volgende drie onderdelen Educatie, Betrekken van Omgeving en Financiële participatie – zoals beschreven in onderstaande tabel - per zonnepark zo SMART en onderbouwd mogelijk kenbaar te maken op welke wijze gegadigde de omwonenden en/of lokale bedrijven en organisaties betreft bij de realisatie en exploitatie van het zonnepark. Gegadigde dient dit voor de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg - per zonnepark - te beschrijven. De in de tabel genoemde voorbeelden dienen ter inspiratie. Gegadigde is vrij een geheel eigen invulling aan deze onderdelen te geven.

Onderdeel	Omschrijving	Toelichting
1	Educatie	Aanbesteder hecht waarde aan het inzetten van educatieve elementen bij de realisatie en/of exploitatie van de zonneparken voor onderwijskundige doeleinden. Daarbij valt te denken aan: - Activiteiten voor, met of op basisscholen; - Gastlessen voor (hoge)scholen - Studentenprojecten op, bij of met relatie tot het zonnepark. Gegadigde dient aan te geven wat de frequentie en de inhoud van elke ingediende activiteit is.
2	Betrekken van omgeving	Aanbesteder hecht waarde aan het betrekken van omwonenden, lokale bedrijven en lokale organisaties tijdens de realisatie en exploitatie van het zonnepark. Daarbij kan worden gedacht aan: - het informeren van deze doelgroep over de actuele en overall resultaten van het zonnepark (bijvoorbeeld d.m.v. informatiebord); - het openstellen van de locatie tijdens evenementen, zoals de Dag van de Duurzaamheid. - Het zoeken van samenwerking met de omgeving om het zonnepark als aanjager te laten functioneren voor verdere verduurzaming.

		Gegadigde dient aan te geven wat de frequentie en de inhoud van elke ingediende activiteit is.
3	Financiële participatie	Aanbesteder hecht waarde aan het mogelijk maken van financiële participatie door omwonenden en lokale bedrijven en organisaties in de zonneparken. Dit kan bijvoorbeeld door: - middel van het uitgeven van certificaten of obligaties; - het leveren van groene stroom uit de zonneparken aan deze doelgroep. Gegadigde dient aan te geven wat de inhoud van elke ingediende activiteit is.

Het Communicatie- en Participatieplan mag per park maximaal 3 pagina's (A4 formaat) beslaan in lettertype Arial met puntsgrootte 10.

De wijze van beoordeling van de Communicatie- en Participatieplannen is hierna verder toegelicht in paragraaf 7.3.

2. Businessplan, inclusief financiële onderbouwing, voor De Zwette en Drachtsterweg

De gegadigde moet de haalbaarheid van het project De Zwette en Drachtsterweg financieel onderbouwen. Hij moet een exploitatieberekening maken voor de gehele looptijd van de concessieovereenkomst. In elk geval moet de gegadigde toelichten:

- Hoe de gegadigde een rendabele exploitatie waarborgt gedurende de gehele looptijd van de concessieovereenkomst. Uit de financiële onderbouwing moeten de volgende zaken blijken: investeringsbedrag, ontwikkeling van de stroomopbrengst gedurende de looptijd van de concessieovereenkomst, exploitatielasten (inclusief belastingen, concessievergoeding, overige lasten), energieafzet, looptijd.
- Welke toegevoegde waarde de realisatie en de exploitatie van de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg hebben ten aanzien van de vergroting van de lokale werkgelegenheid in de provincie Fryslân.

De gegadigde moet dit in het businessplan zo SMART en onderbouwd mogelijk beschrijven. Gegadigde dient tevens kenbaar te maken wat de loonsomcomponent is gedurende de looptijd van de concessieovereenkomst, te bepaling van de omvang van de SROI-verplichting. Laatstgenoemde vormt echter geen gunningscriterium; gegadigden kunnen zich hierop niet onderscheiden. Het businessplan, inclusief financiële onderbouwing, mag maximaal 6 pagina's (A4 formaat) beslaan in lettertype Arial met puntsgrootte 10.

De beoordelingscommissie beoordeelt het Businessplan op realiteitsgehalte en financiële haalbaarheid c.q. uitvoerbaarheid, op basis van de op het moment van inschrijving in de markt geldende parameters. Daarnaast geldt tevens: hoe hoger en realistischer de toegevoegde lokale werkgelegenheid, hoe beter wordt voldaan aan de doelstellingen van aanbestedder.

3. Inschrijvingsontwerpen (VO) en onderhoudsplannen voor De Zwette en Drachtsterweg

Aanbesteder heeft in de Vraagspecificaties De Zwette en Drachtsterweg (respectievelijk **bijlage 11 en 12**) specifieke specificaties en eisen opgenomen, waaraan de zonneparken en meer concreet het door de exploitant te realiseren zonne-energiesysteem dient te voldoen.

Als onderdeel van het Plan van Aanpak dient de gegadigde daarom per zonnepark (één voor De Zwette en één voor Drachtsterweg) een voorlopig ontwerp (VO) in te dienen dat (minimaal) aan de gevraagde specificaties en eisen voldoet.

Daarnaast dient gegadigde per zonnepark (één voor zonnepark De Zwette en één voor zonnepark Drachtsterweg) een beknopt onderhoudsplan in te dienen waarin gegadigde omschrijft op welke wijze gegadigde omgaat met het onderhoud van de locaties en de zonne-installaties.

Inschrijvingsontwerpen (VO)

Ten aanzien van het inschrijvingsontwerp gelden voor het ontwerp, de vormgeving en de inrichting de minimale prestatie-eisen uit de respectievelijke Vraagspecificatie De Zwette en Drachtsterweg.

De gegadigde dient daarbij:

- a) het ontwerp om te zetten in een VO dat aansluit bij de eigen werkwijze;
- b) een technische uitwerking te maken van het zonnepark, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op materiaalkeuze en technische configuratie en de duurzaamheid van het ontwerp;
- c) met tekeningen en een eigen voorstel details te geven over de inpassing in de omgeving. Uit tekeningen, voorstel en een eventuele onderbouwing dient duidelijk te worden dat gegadigde aandacht besteedt aan de inpassing en hoe hij dit doet.
- d) een voorstel te doen op welke wijze de exploitant aan voorbijgangers kenbaar maakt wat de hoeveelheid opgewekte stroom is.

De ingediende VO's worden door de beoordelingscommissie beoordeeld op conformiteit met de minimale prestatie-eisen uit de respectievelijke Vraagspecificaties. Indien één of beide VO's niet voldoen aan de specificaties en eisen van de aanbesteder leidt dit tot een ongeldige inschrijving.

Daarnaast kan de beoordelingscommissie, indien de VO's voldoen aan de minimale eisen, de VO's meerwaarde toekennen aan de hand van de mate waarin gegadigde laat zien het ontwerp zich goed eigen te hebben gemaakt, met optimalisaties ten opzichte van de minimale eisen, de mate waarin gegadigde zich op technisch vlak onderscheidt ten opzichte van de minimale eisen en de mate waarin gegadigde laat zien aandacht te hebben voor de inpassing in de omgeving en zich onderscheidt ten opzichte van de minimale eisen met een aanpak en uitvoering die past binnen de omgeving. Ook is meerwaarde toe te kennen aan de wijze waarop gegadigde de hoeveelheid opgewekte stroom zichtbaar maakt. Daarbij beoordeelt aanbesteder de mate van duidelijkheid voor de voorbijgangers van de betreffende maatregel/maatregelen. Daarnaast beoordeelt de beoordelingscommissie de VO's op realiteitsgehalte en op passend zijn.

Onderhoudsplannen

Aanbesteder hecht waarde aan veiligheid tijdens de installatie en de exploitatie van het zonne-energiesysteem. Daarnaast hecht aanbesteder aan het zo veel mogelijk beperken van hinder voor de omgeving. Verder hecht de aanbesteder waarde aan duurzaamheid, waarvoor de

zonneparken zo veel mogelijk duurzaam worden gerealiseerd en gedurende de looptijd van de concessieovereenkomst zo veel mogelijk op duurzame wijze worden onderhouden.

Elk onderhoudsplan dient te voldoen aan de eisen van de respectievelijke Vraagspecificatie De Zwette en Drachtsterweg. Elk onderhoudsplan omvat in elk geval de volgende aspecten:

- a. Uitwerking van de aandacht voor veiligheid en hinder voor de omgeving zowel tijdens realisatie als tijdens exploitatie;
- b. Uitwerking van het monitorings- en beveiligingssysteem;
- c. Beschrijving van het voorgestelde onderhoud aan het zonnepark als geheel, dus in elk geval het zonne-energiesysteem en het perceel (maaibeleid etc).
- d. Mate van aandacht voor duurzaamheid bij realisatie en onderhoud van het zonnepark als geheel.

De gegadigde moet in het onderhoudsplan zo SMART en onderbouwd mogelijk beschrijven welke maatregelen hij treft teneinde tegemoet te komen aan bovengenoemde uitgangspunten van aanbesteder. De beoordelingscommissie beoordeelt de onderhoudsplannen aan bovengenoemde uitgangspunten. Daarnaast beoordeelt de beoordelingscommissie de onderhoudsplannen op realiteitsgehalte en op passend en doeltreffend zijn van de te nemen maatregelen. Hoe beter de gegadigde tegemoet komt aan deze uitgangspunten, hoe hoger de waardering die aanbesteder geeft.

Aan de omvang van de inschrijvingsontwerpen en de onderhoudsplannen zijn geen nadere eisen gesteld, maar de aanbesteder verzoekt de gegadigden hierbij – ook uit kostenoverwegingen – de inschrijvingsontwerpen en de onderhoudsplannen zoveel mogelijk tot de minimaal noodzakelijke omvang te beperken.

4. Risicobeheersplan voor De Zwette en Drachtsterweg

Welke drie grootste risico's ziet de gegadigde ten aanzien van de zonneparken De Zwette en Drachtsterweg en welke beheersmaatregelen neemt de gegadigde ter mitigatie van deze risico's? In de inschrijving dienen de drie top risico's voor de kwaliteit van het eindresultaat van het project De Zwette en Drachtsterweg met bijbehorende beheersmaatregelen geïdentificeerd en beschreven te worden.

De gegadigde moet in het risicobeheersplan zo SMART en onderbouwd mogelijk beschrijven welke drie grootste risico's hij ziet en welke beheersmaatregelen hij voorstelt ter mitigatie of voorkoming van deze risico's. De beoordelingscommissie beoordeelt de beschrijving van de top risico's en bijbehorende beheersmaatregelen op:

- a. De mate waarin de gegadigde door de identificatie en beschrijving van de drie top risico's blijkt geeft de werkzaamheden goed te kunnen inschatten;
- b. De mate waarin de gegadigde inzichtelijk maakt de risico's op een verantwoorde wijze te kunnen beheersen;
- c. Realiteitsgehalte en passend en doeltreffend zijn van de te nemen beheersmaatregelen.

Het risicobeheersplan mag maximaal 1 pagina (A4 formaat) beslaan in lettertype Arial met puntsgrootte 10.

7 Beoordelingsprocedure

7.1 Beoordelingsprocedure

De beoordeling of de gegadigde voldoet aan de gestelde eisen vindt eerst plaats aan de hand van de eisen en criteria die in de Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument) voor aanbestedingsprocedures voor aanbesteders (hierna “Eigen verklaring”) zijn opgenomen.

De door de gegadigden ingediende verklaringen en gegevens worden getoetst:

- op compleetheid. Het ongemotiveerd ontbreken van antwoorden en/of gegevens leidt in beginsel tot uitsluiting, waarbij de aanbesteder hetgeen bepaald is in artikel 2.33 van de ARW 2016 in acht zal nemen;
- aan de hand van de uitsluitingscriteria op basis van de gegeven antwoorden op de gestelde vragen in de Eigen verklaring;
- aan de geschiktheidseisen op basis van de gegeven antwoorden op de gestelde vragen in de Eigen Verklaring (Uniform Europees Aanbestedingsdocument) en overige door gegadigde ingediende formulieren.

De geëiste technische bekwaamheid dient te worden aangetoond middels de bij inschrijving ingediende referentieprojecten. Uit het referentieproject dient eenduidig te blijken dat de gegadigde of diens onderaannemer daadwerkelijk ervaring heeft opgedaan met de bedoelde kerncompetentie. Indien dit niet het geval is, naar het oordeel van de aanbesteder, is de referentie ongeldig. Voor het opvoeren van een referentieproject dient de gegadigde **bijlage 3, “Formulier gegevens referentie”** te gebruiken. De aanbesteder behoudt zich het recht voor om bij de door gegadigde opgegeven contactpersoon nadere informatie op te vragen.

7.2 Gunningsmethode

De gunning vindt plaats op basis van het gunningcriterium ‘beste prijs-kwaliteitsverhouding. De verhouding prijs-kwaliteit is: 60-40.

Om te komen tot gunning zullen de volgende aspecten door de aanbesteder bij de beoordeling worden betrokken:

- Toetsing of alle gevraagde documenten zijn overgelegd, volledig zijn en aan de eisen voldoen;
- Beoordeling van het in paragraaf 6.6.2 van deze aanbestedingsleidraad bedoelde Plan van Aanpak op volledigheid, juistheid en meerwaarde in relatie tot hetgeen is gesteld in die paragraaf, waarna de meerwaarde (uitgedrukt in €) wordt bepaald;
- Vaststelling van de fictieve inschrijvingsprijs.

7.2.1 Beoordelingscommissie

De beoordeling van de inschrijvingen wordt door een beoordelingsteam uitgevoerd, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de provincie Fryslân, de gemeente Leeuwarden, het Rijk en de adviseur van aanbesteder (Royal HaskoningDHV).

7.3 Toets op volledigheid

Ten eerste worden de inschrijvingen getoetst op de volledigheid, juistheid en of deze voldoen aan de eisen van de inschrijvingsdocumenten zoals genoemd in o.a. hoofdstuk 6. Indien een inschrijving niet volledig aan de gestelde eisen voldoet kan de aanbesteder vrij de betreffende gegadigde uitsluiten van verdere deelname aan de procedure dan wel de inschrijving ongeldig te verklaren.

7.3.1 Beoordeling kwaliteit

De kwaliteit van de inschrijving wordt beoordeeld naar aanleiding van het door de gegadigden ingediende Plan van Aanpak. Daarbij wordt beoordeeld of voldaan wordt aan de minimale eisen uit de Vraagspecificaties De Zwette en Drachtsterweg (respectievelijk bijlagen **11 en 12**) en zo ja, in welke mate invulling is gegeven aan de aspecten zoals is beschreven in paragraaf 6.6.

Voor het bepalen van de economisch meest voordelige inschrijving geldt een verhouding prijs-kwaliteit van 60-40. De kwalitatieve subcriteria zijn als volgt onderverdeeld:

• Het Communicatie- en Participatieplan	15 % = max € 27.315
• Het Businessplan, inclusief financiële onderbouwing	10 % = max € 18.210
• De Inschrijvingsontwerpen (VO) en onderhoudsplannen	10 % = max € 18.210
• Het Risicobeheersplan	5 % = max € 9.105

Aanbesteder geeft per aspect zoals in paragraaf 6.6 beschreven een rapportcijfer van 3-10. Voor het geven van cijfers aan de aspecten gelden de volgende uitgangspunten, met dien verstande dat voor de beoordeling van de Communicatie- en Participatieplannen de beoordelingstabel 1 wordt gehanteerd en voor de beoordeling van het Businessplan, de Inschrijvingsontwerpen en onderhoudsplannen, en het Risicobeheersplan beoordelingstabel 2.

Beoordelingstabel 1 (voor Communicatie- en Participatieplannen)	Score	Beschrijving
Uitstekend	10	Boven verwachting. De gegadigde geeft goede en realistische invulling aan alle drie onderdelen ('Educatie', 'Betrekken omgeving' en 'Financiële Participatie').
Goed	8	De gegadigde geeft goede en realistische invulling aan twee van de volgende onderdelen van aanbesteder: 'Educatie', 'Betrekken omgeving' en 'Financiële Participatie'.
Neutraal	6	De gegadigde geeft beperkte invulling aan de doelstellingen van aanbesteder. De gegadigde geeft goede en realistische invulling aan één van de volgende onderdelen van aanbesteder: 'Educatie', 'Betrekken omgeving' en 'Financiële Participatie'.
Knock out	3	Onder verwachting. De gegadigde biedt geen meerwaarde, geeft geen invulling aan de onderdelen van aanbesteder, noch aan 'Educatie', noch aan 'Betrekken omgeving', noch aan 'Financiële Participatie', dan wel voldoet niet aan de minimale (prestatie-)eisen van Vraagspecificaties De Zwette en Drachtsterweg (respectievelijk bijlagen 11 en 12).

Beoordelingstabel 1

Beoordelingstabel 2 (voor het Businessplan, de Inschrijvingsontwerpen en onderhoudsplannen, en het Risicobeheersplan)	Score	Beschrijving
Uitstekend	10	Boven verwachting. De gegadigde geeft uitstekende invulling aan de doelstellingen van aanbesteder en biedt ruime meerwaarde ten opzichte van de doelstellingen van aanbesteder.
Goed	8	De gegadigde geeft goede invulling aan de doelstellingen van aanbesteder en er wordt meerwaarde geboden ten opzichte van de doelstellingen van aanbesteder.
Neutraal	6	De gegadigde geeft beperkte invulling aan de doelstellingen van aanbesteder.
Knock out	3	De gegadigde biedt geen meerwaarde, geeft geen invulling aan de doelstellingen van aanbesteder, dan wel voldoet niet aan de minimale (prestatie-)eisen van Vraagspecificaties De Zwette en Drachtsterweg (respectievelijk bijlage 11 en 12).

Beoordelingstabel 2

Op basis van de verschillende scores van de teamleden voor de aspecten wordt door het beoordelingsteam per aspect een unaniem beoordelingscijfer toegekend, dit betreft telkens een teamresultaat in consensus en is geen gemiddelde van individuele beoordelingscijfers. Dit beoordelingscijfer dient een heel getal te zijn, dus zonder decimalen.

Het behaalde cijfer wordt vervolgens omgerekend naar een bepaalde meerwaarde (uitgedrukt in €). Per kwaliteitsaspect kan een maximale meerwaarde worden gehaald. Deze meerwaarde wordt gerelateerd aan de minimale inschrijvingsprijs van € 182.100,- (ongeveer € 9.105,- per jaar, gedurende een periode van 20 jaar). Dit is de minimale retributie c.q. concessievergoeding waarbij nog geen rekening is gehouden met indexering. In onderstaande tabel zijn deze meerwaarden aangegeven.

Tabel fictieve bijtelling gunningscriteria

Subgunningscriterium	Omschrijving	Te behalen maximale meerwaarde	Doelstellingen opdrachtgever
Communicatie- en Participatieplan	De mate van het betrekken van omwonenden en/of lokale bedrijven en organisaties in de realisatie en exploitatie van het park, de mate waarin omwonenden, bedrijven en/of lokale organisaties worden betrokken bij de financiering en realisatie van het zonnepark en de mate waarin deze mogelijkheden voldoende duidelijk zijn beschreven, alsmede de frequentie en inhoud van de maatregelen, een en ander zoals beschreven in onderdeel 1 'Educatie', onderdeel 2 'Betrekken omgeving' en onderdeel 3 'Financiële Participatie' in paragraaf 6.6.2.	€ 27.315	De opdrachtgever heeft als doelstelling dat het initiatief door bedrijven en omwonenden ondersteund wordt, waardoor het een bijdrage levert aan een positieve en duurzame beleving van de omgeving.
Businessplan, inclusief financiële onderbouwing	De mate waarin de bieding c.q. de business case SMART is onderbouwd, een en ander zoals omschreven in paragraaf 6.6.2.	€ 18.210	De opdrachtgever heeft als doelstelling dat de gekozen exploitant voldoende financieel solide is de zonneparken te realiseren en gedurende de looptijd van de concessieovereenkomst succesvol te exploiteren.
Inschrijvingsontwerpen (VO) en onderhoudsplannen	De mate waarin elk van de aspecten, waarop de inschrijvingsontwerpen en onderhoudsplannen worden beoordeeld zoals omschreven in paragraaf 6.6.2, voldoende duidelijk is beschreven en onderbouwd, alsmede de mate waarin de gegadigde laat zien het ontwerp zich goed eigen heeft gemaakt, met optimalisaties ten opzichte van de minimale eisen, de mate waarin gegadigde zich op technisch vlak onderscheidt ten opzichte van de minimale eisen, de mate waarin gegadigde laat zien aandacht te hebben voor de inpassing in de omgeving en zich onderscheidt t.o.v. de minimale eisen met een aanpak en uitvoering die past binnen de omgeving, alsmede de wijze waarop de hoeveelheid opgewekte stroom voor voorbijgangers zichtbaar wordt gemaakt, de mate waarin gegadigde SMART maakt op welke wijze veiligheid wordt gewaarborgd tijdens de installatie en exploitatie, de mate waarin gegadigde SMART beschrijft op welke wijze hinder voor de omgeving wordt beperkt en de mate waarin gegadigde SMART beschrijft op welke wijze de zonneparken duurzaam worden gerealiseerd en onderhouden.	€ 18.210	De opdrachtgever heeft als doelstelling dat het aangeboden ontwerp kwalitatief hoogwaardige zonneparken oplevert, die gedurende de looptijd van het contract op de aspecten technisch, visueel, veiligheid, omgevingshinder en duurzaamheid naar tevredenheid van opdrachtgever geëxploiteerd kunnen worden.

Subgunningscriterium	Omschrijving	Te behalen maximale meerwaarde	Doelstellingen opdrachtgever
Risicobeheersplan	De mate waarin de exploitant in staat is de grootste risico's van het project in de schatten en de mate van deugdelijkheid en realiteitsgehalte van de voorgestelde risicobeheersmaatregelen.	€ 9.105	De opdrachtgever heeft als doelstelling dat de gekozen exploitant voldoende kennis en kunde heeft het zonnepark gedurende de looptijd van de concessieovereenkomst succesvol te exploiteren en de risico's op afdoende wijze te mitigeren, vermijden en beheersen.

Op basis van het cijfer wordt per aspect op basis van onderstaande tabel de meerwaarde bepaald.

Beoordeling	Score	% van de maximale fictieve bijtelling
Uitstekend	10	+ 100
Goed	8	+50
Neutraal	6	0
Knock out	3	-

Indien de gegadigde na de beoordeling en consensus van het beoordelingsteam voor één of meer van de aspecten een cijfer scoort van 3 of lager, wordt de inschrijving uitgesloten van het verdere beoordelingsproces.

Ter verduidelijking van de wijze van beoordeling een rekenvoorbeeld voor het vaststellen van de meerwaarde van een tweetal gegadigden A en B:

Beoordelingscriteria	Weging	Maximale meerwaarde (€/jaar)	Score A	Meerwaarde A	Score B	Meerwaarde B
Communicatie- en Participatieplan	15%	€ 27.315,-	8	€ 13.657,50	6	-
Businessplan	10 %	€ 18.210,-	10	€ 18.210,-	8	€ 9.105,-
VO en onderhoudsplan	10 %	€ 18.210,-	6	-	8	€ 9.105,-
Risicobeheersplan	5 %	€ 9.105,-	6	-	8	€ 4.552,50
Totale kwaliteitswaarde				€ 31.867,50		€ 22.807,50

7.4 Bepaling van de fictieve inschrijvingsprijs

De bepaling van de inschrijving met de beste prijs-kwaliteitverhouding vindt plaats door het totaalbedrag (waarde) dat door de gegadigde is verdiend op de kwaliteitsaspecten op te tellen bij de aangeboden totale inschrijvingssom van de betreffende gegadigde. Hierdoor ontstaat van elke gegadigde een fictieve inschrijvingsprijs. De fictieve inschrijvingsprijs van een gegadigde is bepalend voor diens rangschikking. De gegadigde met de hoogste fictieve inschrijvingsprijs heeft de inschrijving met de beste prijs-kwaliteitverhouding en krijgt de opdracht (bestaande uit drie percelen) gegund.

De totale inschrijfsom wordt gevormd door de som van de aangeboden (concessie)vergoeding/retributie over de gehele looptijd van de overeenkomst. Daartoe worden de respectievelijke inschrijfsommen van inschrijfbiljet 1a (perceel 1) en 1b (perceel 2) en 1c (perceel 3) bij elkaar opgeteld. Vervolgens wordt dit bedrag vermenigvuldigd met 20.

De fictieve inschrijvingsprijs van een gegadigde wordt berekend met behulp van onderstaande formule:

Fictieve inschrijvingsprijs gegadigde =
totale inschrijvingssom (conform inschrijvingsbiljetten) x 20 + totaalbedrag behaalde waarde van de kwaliteitsaspecten

Bij het in paragraaf 7.3.1 beschreven rekenvoorbeeld voor het vaststellen van de meerwaarde resulteert dit bij een gelijke inschrijfsom van € 250.000,- voor:

- Gegadigde A in een fictieve inschrijvingsprijs van € 281.867,50
- Gegadigde B in een fictieve inschrijvingsprijs van € 272.807,50

Hierbij wordt de opdracht gegund aan gegadigde A.

De fictieve inschrijvingsprijzen worden afgerond op twee decimalen (dus 2 cijfers achter de komma).

Bij een gelijke fictieve inschrijvingsprijs van gegadigden wordt de opdracht gegund aan de gegadigde met de hoogst behaalde meerwaarde (bedrag) ten aanzien van de kwaliteitsaspecten. Bij een gelijke totale inschrijvingssom én gelijke behaalde meerwaarde (bedrag) ten aanzien van de kwaliteitsaspecten wordt door middel van loting bepaald welke partij de opdracht gegund krijgt. De betreffende gegadigden worden uitgenodigd om bij deze loting aanwezig te zijn. In de uitnodiging zal de procedure van loting worden beschreven.

8 Overige voorwaarden

8.1 Toepasselijk recht

De aanbesteding is onderworpen aan het Nederlands recht.

8.2 Geen plicht tot gunning

De aanbesteder is niet verplicht om de opdracht te gunnen en behoudt zich het recht voor, om op enig moment eenzijdig, te besluiten de onderhavige procedure tussentijds op te schorten en/of te beëindigen. Gegadigden hebben ingeval van niet gunning van de opdracht, opschorting en/of beëindiging van de procedure geen recht op vergoeding van (gemaakte) kosten, schade of interesten hoe dan ook genaamd.

8.3 Voertaal

De voertaal in de communicatie met aanbesteder en opdrachtgevers die mag worden gebruikt gedurende het gehele project (van verzoek tot deelneming tot en met einde overeenkomst) is uitsluitend de Nederlandse taal.

8.4 Inschrijvingsvergoeding

Voor het opstellen en doen van een inschrijving wordt door de aanbesteder geen inschrijvingsvergoeding gegeven.

8.5 Tussentijdse beëindiging

De aanbesteder behoudt zich het recht voor de aanbestedingsprocedure om hem moverende redenen met onmiddellijke ingang te staken, in te trekken, schorsen of verlengen indien onder meer:

- er na afronding van de beoordeling geen sprake is van daadwerkelijke mededinging;
- er politieke of beleidsmatige redenen bestaan;
- er veranderingen in relevante wet- of regelgeving zijn.

Van daadwerkelijke mededinging is in ieder geval geen sprake indien er minder dan 2 geschikte gegadigden zijn.

8.6 Akkoordverklaring

Door het doen van inschrijving stemt de gegadigde onvoorwaardelijk in met (de inhoud van) deze aanbestedingsleidraad en contractdocumenten.

8.7 Overige voorwaarden voor inschrijving

De gegadigde doet een onvoorwaardelijke en onherroepelijke inschrijving. Algemene voorwaarden van gegadigde worden expliciet afgewezen en niet geaccepteerd door de Opdrachtgever. Indien voorwaarden door gegadigde worden gesteld kan de aanbesteder overgaan tot uitsluiting van verdere deelname.

Gedurende de aanbestedingsprocedure kan de aanbesteder de gegadigde verzoeken (onderdelen van) zijn inschrijving te verduidelijken, maar is hiertoe niet verplicht. Gegadigden dienen gevolg te geven aan een dergelijk verzoek van de aanbesteder binnen de door de aanbesteder aan te geven termijn.

8.8 Geheimhouding

De gegadigde is gehouden haar contacten met de aanbesteder uitsluitend schriftelijk, per e-mail, te laten verlopen volgens de wijze zoals uiteengezet is in paragraaf 2.4 van deze aanbestedingsleidraad. Het is de gegadigde dan ook nadrukkelijk verboden, ter voorkoming van discriminatie van de overige gegadigden en het waarborgen van de zorgvuldigheid van de procedure, inzake de aanbesteding contact te hebben met wie dan ook van de aanbesteder (of door de aanbesteder in te schakelen partijen) op andere wijze dan in de eerste zin van deze paragraaf genoemd.

De door of namens de aanbesteder verstrekte gegevens dienen vertrouwelijk te worden behandeld. De gegadigde zal de geheimhoudingsplicht eveneens opleggen aan de door haar in te schakelen partijen.

Bij excessieve schending van de geheimhoudingsplicht, door zowel de gegadigde dan wel door hem of haar ingeschakelde partijen, kan dit voor de aanbesteder reden zijn tot het ongeldig verklaren van de inschrijving, dan wel uitsluiten van de gegadigde, zonder dat daar een schriftelijke, dan wel mondelinge waarschuwing aan vooraf gaat.

De door de gegadigde verstrekte informatie, documenten en andere opgevraagde en of verstrekte gegevens, worden door de aanbesteder met uiterste zorgvuldigheid en vertrouwelijkheid behandeld. De verstrekte informatie wordt door de aanbesteder na beoordeling op vertrouwelijke wijze gearchiveerd. De verstrekte informatie wordt niet retour gezonden aan de gegadigde.

8.9 Klachtenregeling

Klachten van gegadigden kunnen schriftelijk worden ingediend bij de provincie Fryslân via: aanbestedingsklacht@fryslan.nl.

Daarnaast kan gegadigde of de provincie Fryslân een klacht doorverwijzen naar de externe Commissie van Aanbestedingsexperts.

BIJLAGE 1a Inschrijfbiljet De Zwette (Perceel 1)

De hierna te noemen gegadigde(n):

A)..... 1)

gevestigd

te..... 2)

B) 1)

gevestigd

te..... 2)

C)..... 1)

gevestigd

te..... 2)

verklaart (verklaren) zich door ondertekening bereid tot uitvoering van de concessie voor diensten voor zonnepark De Zwette aan te nemen voor de volgende inschrijvingssom per jaar (zijnde de jaarlijkse concessievergoeding), waarbij nog geen rekening is gehouden met de indexering zoals opgenomen in de contractdocumenten:

Inschrijvingssom per jaar exclusief btw _____ euro

3)

zegge _____ euro

4)

Het ter zake van de omzet belasting verschuldigde bedrag bedraagt:

_____ euro

3)

zegge _____ euro

4)

De gegadigden wijzen als gemachtigde om hen in alle zaken in het kader van de inschrijving en de uitvoering van de werkzaamheden te vertegenwoordigen aan de hierboven onder a. genoemde gegadigde.

De gegadigde(n) verklaart (verklaren) deze aanbieding te doen overeenkomstig de bepalingen van het Aanbestedingsreglement Werken 2016 en met inachtneming van de bepalingen en de gegevens zoals

deze zijn omschreven in de aankondiging en de aanbestedingsleidraad, de contractdocumenten en de eventuele nota's van inlichtingen.

Gedaan te _____ de _____ (datum)

De gegadigde(n)

_____ (handtekening)

_____ (handtekening)

_____ (handtekening)

Toelichting

1. Bij een natuurlijk persoon naam en voornamen voluit, bij een rechtspersoon de statutaire naam.
2. Bij een natuurlijk persoon: de woonplaats, bij een rechtspersoon de vestigingsplaats, met volledig adres en zonodig vermelding van de provincie en het land.
3. Bedrag in cijfers.
4. Bedrag in letters.

BIJLAGE 1b Inschrijfbiljet Drachtsterweg (Perceel 2)

De hierna te noemen gegadigde(n):

A)..... 1)

gevestigd

te..... 2)

B) 1)

gevestigd

te..... 2)

C)..... 1)

gevestigd

te..... 2)

verklaart (verklaren) zich door ondertekening bereid tot uitvoering van de concessie voor diensten voor zonnepark Drachtsterweg aan te nemen voor een inschrijvingssom per jaar (zijnde de jaarlijkse concessievergoeding, waarbij nog geen rekening is gehouden met de indexering zoals opgenomen in de contractdocumenten:

Inschrijvingssom per jaar exclusief btw: _____ euro

3)

zegge _____ euro

4)

Het ter zake van de omzet belasting verschuldigde bedrag bedraagt:

_____ euro

3)

zegge _____ euro

4)

De gegadigden wijzen als gemachtigde om hen in alle zaken in het kader van de inschrijving en de uitvoering van de werkzaamheden te vertegenwoordigen aan de hierboven onder a. genoemde gegadigde.

De gegadigde(n) verklaart (verklaren) deze aanbieding te doen overeenkomstig de bepalingen van het Aanbestedingsreglement Werken 2016 en met inachtneming van de bepalingen en de gegevens zoals

deze zijn omschreven in de aankondiging en de aanbestedingsleidraad, de contractdocumenten en de eventuele nota's van inlichtingen.

Gedaan te _____ de _____ (datum)

De gegadigde(n)

_____ (handtekening)

_____ (handtekening)

_____ (handtekening)

Toelichting

1. Bij een natuurlijk persoon naam en voornamen voluit, bij een rechtspersoon de statutaire naam.
2. Bij een natuurlijk persoon: de woonplaats, bij een rechtspersoon de vestigingsplaats, met volledig adres en zonodig vermelding van de provincie en het land.
3. Bedrag in cijfers.
4. Bedrag in letters.

BIJLAGE 1c Inschrijfbiljet Hemriksein (Perceel 3)

De hierna te noemen gegadigde(n):

A)..... 1)

gevestigd

te..... 2)

B) 1)

gevestigd

te..... 2)

C)..... 1)

gevestigd

te..... 2)

verklaart (verklaren) zich door ondertekening bereid tot uitvoering van de overeenkomst tot vestiging opstalrechten voor zonnepark Hemriksein aan te nemen voor een inschrijvingssom per jaar (zijnde de jaarlijkse retributie), waarbij nog geen rekening is gehouden met de indexering zoals opgenomen in de contractdocumenten:

Inschrijvingssom per jaar exclusief btw: _____ euro

3)

zegge _____ euro

4)

Het ter zake van de omzet belasting verschuldigde bedrag bedraagt:

_____ euro

3)

zegge _____ euro

4)

De gegadigden wijzen als gemachtigde om hen in alle zaken in het kader van de inschrijving en de uitvoering van de werkzaamheden te vertegenwoordigen aan de hierboven onder a. genoemde gegadigde.

De gegadigde(n) verklaart (verklaren) deze aanbieding te doen overeenkomstig de bepalingen van het Aanbestedingsreglement Werken 2016 en met inachtneming van de bepalingen en de gegevens zoals deze zijn omschreven in de aankondiging en de aanbestedingsleidraad, de contractdocumenten en de eventuele nota's van inlichtingen.

Gedaan te _____ de _____ (datum)

Gegadigde(n)

_____ (handtekening)

_____ (handtekening)

_____ (handtekening)

Toelichting

1. Bij een natuurlijk persoon naam en voornamen voluit, bij een rechtspersoon de statutaire naam.
2. Bij een natuurlijk persoon: de woonplaats, bij een rechtspersoon de vestigingsplaats, met volledig adres en zonodig vermelding van de provincie en het land.
3. Bedrag in cijfers.
4. Bedrag in letters.

**BIJLAGE 2 Eigen Verklaring
Aanbestedingsdocument) (los bijgevoegd)**

(Uniform

Europees

BIJLAGE 3 Formulier referentie gegevens

Behoort bij project “Zonneparken Leeuwarden Vrij-Baan” en dossiernummer: 16-40-ZP.

Dit formulier dient volledig te worden ingevuld en ondertekend. Gegadigde dient per op te geven referentie dit formulier in te vullen en te ondertekenen. Uit het formulier dient duidelijk de juistheid van de in de vragenlijst ingevulde keuzes te blijken.

Elk formulier dient de volgende indeling te hebben:

Naam van de onderneming:	Naam:
Ervaringseisen waarop de referentie betrekking heeft: (aankruisen indien van toepassing)	☐ Kerncompetentie A: Kennis en ervaring met het ontwerpen en het realiseren van zonne-energieprojecten met een minimale omvang van 0,5 MW, in een veldopstelling, uitgevoerd in de afgelopen 5 jaar. ☐ Kerncompetentie B: Kennis en ervaring met het aantrekken/rond krijgen van de de financiering van zonne-energieprojecten met een minimale omvang van 0,5 MW, waarvan de realisatie is gestart in de afgelopen 3 jaar. ☐ Kerncompetentie C: Kennis en ervaring met het in opdracht van opdrachtgever exploiteren van (een) zonne-energieinstallatie(s) met een minimale omvang van 0,5 MW, in een veldopstelling, uitgevoerd in de afgelopen 3 jaar.
Naam en plaats van het werk:	Naam: Plaats:
Beschrijving van het werk/levering/dienst en de verrichte werkzaamheden, waarbij in ieder geval specifiek wordt ingegaan op het voldoen aan de expliciete onderdelen van de gestelde minimeisen en specifiek wordt ingegaan op de werkzaamheden die verband houden met onderhavige opdracht:	
Naam en adres van de Opdrachtgever inclusief telefoonnummer contactpersoon	Naam: Adres: Plaats: Telefoonnummer:
Contractvorm / organisatievorm (traditioneel, D&C, bouwteam, etc.):	

Rol van de gegadigde in het werk:	
Uitvoeringsduur:	Datum start uitvoering: Datum oplevering:
Totale aanneemsom met daarbij aangegeven het aandeel in de kosten voor engineering en realisatie:	Totale aanneemsom: € Aandeel kosten ontwerpen: € Aandeel kosten realisatie: €
Totale omvang geïnstalleerd vermogen in MW:	
Aandeel gegadigde in eventuele combinatie ten aanzien van de kerncompetentie (% van de aanneemsom):	
Aanvullende documentatie/informatie toegevoegd:	ja / nee Omschrijving van aard en aantal:
Ondertekening:	Aldus naar waarheid opgemaakt op: (datum), te(plaats) door (rechtsgeldig vertegenwoordiger) van (bedrijf) (handtekening)

BIJLAGE 4 Bewijsstukken ondernemingen behorende tot hetzelfde concern

<OPMERKING: deze stukken dienen indien van toepassing door de gegadigde zelf te worden samengesteld>

BIJLAGE 5 Model K- Verklaring bestuurder omtrent rechtmatigheid inschrijving

Betreft inschrijving dossiernummer 16-40-ZP, project “Zonneparken Leeuwarden Vrij-Baan”.

Ondergetekende verklaart dat de onderhavige inschrijving niet tot stand is gekomen onder invloed van een overeenkomst, besluit of gedraging in strijd met het Nederlandse of Europese mededingingsrecht.

Aldus naar waarheid opgemaakt op:

op datumte plaats.....

door naam en voorletters.....

als bestuurder van naam bedrijf.....

die naam bedrijf.....

ter zake van deze inschrijving rechtsgeldig vertegenwoordigt.

Handtekening:.....

Toelichting:

Deze verklaring dient te worden ondertekend door een statutair bestuurder die bevoegd is de onderneming rechtsgeldig te vertegenwoordigen.

BIJLAGE 6 Model Concessieovereenkomst De Zwette en Drachtsterweg (los bijgevoegd)

**BIJLAGE 7 Model Opstalovereenkomst De Zwette (los
bijgevoegd)**

**BIJLAGE 8 Model Opstalovereenkomst Drachtsterweg (los
bijgevoegd)**

BIJLAGE 9 Model Opstalovereenkomst RVB (los bijgevoegd)

**BIJLAGE 10 Algemene erfpachtsvoorwaarden materieel beheer
Rijkswaterstaat Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf (RVOB) 2009
(los bijgevoegd)**

BIJLAGE 11 Vraagspecificatie De Zwette (los bijgevoegd)

BIJLAGE 12 Vraagspecificatie Drachtsterweg (los bijgevoegd)

BIJLAGE 13 Vraagspecificatie Hemriksein (los bijgevoegd)

**BIJLAGE 14 Omgevingsvergunning De Zwette d.d. 31 oktober 2014
met kenmerk 11003099 (los bijgevoegd)**

**BIJLAGE 15 Omgevingsvergunning Hemriksein d.d. 31 oktober
2014 met kenmerk 11002772 (los bijgevoegd)**

BIJLAGE 16 Model huurovereenkomst van het RVB (los bijgevoegd)

BIJLAGE 17 Voorwaarden Social Return Gemeente Leeuwarden (los bijgevoegd)

BIJLAGE 18 Concept Nota van Inlichtingen (los bijgevoegd)

**BIJLAGE 19 Format verklaring beroep op bekwaamheid derde (los
bijgevoegd)**

BIJLAGE 20 Afschrift brief RVO d.d. 4 juli 2016 (los bijgevoegd)

BIJLAGE 21
bijgevoegd)

Schetsen

Zonnepark

Drachtsterweg

(los

With its headquarters in Amersfoort, The Netherlands, Royal HaskoningDHV is an independent, international project management, engineering and consultancy service provider. Ranking globally in the top 10 of independently owned, nonlisted companies and top 40 overall, the Company's 6,500 staff provide services across the world from more than 100 offices in over 35 countries.

Our connections

Innovation is a collaborative process, which is why Royal HaskoningDHV works in association with clients, project partners, universities, government agencies, NGOs and many other organisations to develop and introduce new ways of living and working to enhance society together, now and in the future.

Memberships

Royal HaskoningDHV is a member of the recognised engineering and environmental bodies in those countries where it has a permanent office base.

All Royal HaskoningDHV consultants, architects and engineers are members of their individual branch organisations in their various countries.